This PDF you are browsing now is a digitized copy of rare books and manuscripts from the Jnanayogi Dr. Shrikant Jichkar Knowledge Resource Center Library located in Kavikulaguru Kalidas Sanskrit University Ramtek, Maharashtra.

KKSU University (1997- Present) in Ramtek, Maharashtra is an institution dedicated to the advanced learning of Sanskrit.
The University Collection is offered freely to the Community of Scholars with the intent to promote Sanskrit Learning.

Website
https://kksu.co.in/

Digitization was executed by NMM

https://www.namami.gov.in/

Sincerely,

Prof. Shrinivasa Varkhedi
Hon'ble Vice-Chancellor

Dr. Deepak Kapade
Librarian

Digital Uploaded by eGangotri Digital Preservation Trust, New Delhi
https://egangotri.wordpress.com/

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

Checked 2012

कविकुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय, रामटेक
हस्तलिखित संग्रह

दाखल क्र. M989 विषय मंत्रशास्त्र.
नाव. दत्तात्रेय मंत्रविधानम् (MSS) मुद्रित.
लेखक/लिपीकार —.
पृष्ठ 5 काळ — पूर्ण/~~अपूर्ण~~

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

दःसमुत्सृज्यतां ॥ ३ ॥ क्षुद्व्याधिश्चचिकित्स्यतांप्रतिदिनंभिक्षौषधंभुज्यतांस्वाहृद्यंननुयाच्यतांविधिव
शात्प्राप्तेनसंतुष्यतां ॥ औदासीन्यमभीप्सतांजनकृपानैष्ठुर्यमुत्सृज्यतांशीतोष्णादिविसह्यतांनतुवृथावा
क्यंसमुच्चार्यतां ॥ ४ ॥ एकांतेसुखमास्यतांपरतरेचेतःसमाधीयतांपूर्णात्मासुसमीक्ष्यतांजगदिदंसंबाधि
तंदृश्यतां ॥ प्राक्कर्मप्रविलाप्यतांचितिबलानाप्युत्तरंश्लिष्यतांप्रारब्धंत्विहभुज्यतामथपरब्रह्मात्मनास्थीय
तां ॥ ५ ॥ ॥ इतिश्रीशंकराचार्यविरचितंसोपानपंचकंसंपूर्णम् ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ अथशिवरक्षाप्रारंभः ॥ अस्यश्रीशिवरक्षास्तोत्रमंत्रस्य ॥ याज्ञवल्क्यऋषिः ॥
श्रीसदाशिवोदेवता ॥ अनुष्टुप्छंदः ॥ श्रीसदाशिवप्रीत्यर्थंशिवरक्षास्तोत्रजपेविनियोगः ॥ चरितंदे
वदेवस्यमहादेवस्यपावनं ॥ अपारंपरमोदारंचतुर्वर्गस्यसाधनं ॥ १ ॥ गौरीविनायकोपेतांशिवरक्षांप
ठेन्नरः ॥ गंगाधरःशिरःपातुभालमर्धेंदुशेखरः ॥ २ ॥ नयनेमदनध्वंसीकर्णौसर्पविभूषणः ॥ घ्राणंपा
तुपुरारातिर्मुखंपातुजगत्पिता ॥ ३ ॥ जिव्हांवागीश्वरःपातुकंधरांशितिकंधरः ॥ श्रीकंठःपातुमेकंठं
स्कंधौविश्वधुरंधरः ॥ ४ ॥ भुजौभूभारसंहर्ताकरौपातुपिनाकधृक् ॥ हृदयंशंकरःपातुजठरंगिरिजाप
तिः ॥ ५ ॥ नाभिंमृत्युंजयःपातुकटिंव्याघ्राजिनांबरः ॥ सक्थिनीपातुदीनार्त्तशरणागतवत्सलः ॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

॥ ६ ॥ ऊरूमहेश्वरःपातुजानुनीजगदीश्वरः ॥ जंघेपातुजगत्कर्तागुल्फौपातुगणाधिपः ॥ ७ ॥ च
रणौकरुणासिंधुःसर्वांगानिसदाशिवः ॥ एतांशिवबलोपेतांरक्षांयःसुकृतीपठेत् ॥ ८ ॥ सभुत्क्वासक
लान्कामान्शिवसायुज्यमाप्नुयात् ॥ ग्रहभूतपिशाचाद्यास्त्रैलोक्येविचरंतिये ॥ ९ ॥ दूरादाशुपलायंते
शिवनामाभिरक्षया ॥ अभयंकरनामेदंकवचंपार्वतीपतेः ॥ १० ॥ भक्त्याबिभर्तियःकंठेतस्यवश्यंज
गत्त्रयं ॥ इमांनारायणःस्वप्नेशिवरक्षांयथादिशत् ॥ ११ ॥ प्रातरुत्थाययोगींद्रोयाज्ञवल्क्यस्तथालिख
त् ॥ १२ ॥ ॥ इतिश्रीयाज्ञवल्क्यप्रोक्तंशिवरक्षास्तोत्रंसंपूर्णं ॥ श्रीसांबप्रसंन्न ॥ महिम्न ॥ सोपा
नपंचक ॥ शिवरक्षा ॥ ॥ इति महिम्नः समाप्तः ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

॥ ३० ॥ ॥ अथ पवमान पंचसूक्त प्रारंभः ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ यस्यवाक्यंसऋषिर्यातेनोच्यतेसादेवतायदक्षरपरिमाणंतत्छंदःश्रीपरमेश्वरप्री
त्यर्थं पौरुषंपावमानंचनतमंहोइतीतिच ॥ अस्यवामीयसूक्तंचपंचसूक्तान्यनुक्रमात् ॥ एतत्पंचसूक्तष
ठनंकरिष्ये ॥ हरिः ॐम् ॥ स॒हस्र॑शीर्षा॒पुरु॑षःसहस्रा॒क्षःस॒हस्र॑पात् ॥ सभूमिं॑वि॒श्वतो॑वृ॒त्वात्य॑तिष्ठद्द

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

शांगुलं ॥ पुरुषएवेदंसर्वंयद्भूतंयच्चभव्यं ॥ उतामृतत्वस्येशानोयदन्नेनातिरोहति ॥ एतावानस्यमहिमा
तोज्यायांश्चपूरुषः ॥ पादोस्यविश्वाभूतानित्रिपादस्यामृतंदिवि ॥ त्रिपादूर्ध्वऽउदैत्पुरुषःपादोस्येहाभ
वत्पुनः ॥ ततोविष्वङ्व्यक्रामत्साशनानशनेअभि ॥ तस्माद्विराळजायतविराजोअधिपूरुषः ॥ सजा
तोअत्यरिच्यतपश्चाद्भूमिमथोपुरः ॥ १ ॥ यत्पुरुषेणहविषादेवायज्ञमतन्वत ॥ वसंतोअस्यासीदाज्यं
ग्रीष्मइध्मःशरद्धविः ॥ तंयज्ञंबर्हिषिप्रौक्षन्पुरुषंजातमग्रतः ॥ तेनदेवाअयजंतसाध्याऋषयश्चये ॥ त
स्माद्यज्ञात्सर्वहुतःसंभृतंपृषदाज्यं ॥ पशूंतांश्चक्रेवायव्यानारण्यान्ग्राम्याश्चये ॥ तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतऋ
चःसामानिजज्ञिरे ॥ छंदांसिजज्ञिरेतस्माद्यजुस्तस्मादजायत ॥ तस्मादश्वाअजायंतयेकेचोभयादतः ॥
गावोहजाज्ञिरेतस्मात्तस्माज्जाताऽअजावयः ॥ २ ॥ यत्पुरुषंव्यदधुःकतिधाव्यकल्पयन् ॥ मुखंकिम
स्यकौबाहूकाऊरूपादाउच्येते ॥ ब्राह्मणोस्यमुखमासीद्बाहूराजन्यःकृतः ॥ ऊरूतदस्ययद्वैश्यःपद्भ्यांश
द्रोअजायत ॥ चंद्रमामनसोजातश्चक्षोः सूर्योअजायत ॥ मुखादिंद्रश्चाग्निश्चप्राणाद्वायुरजायत ॥ ना
भ्याऽआसीदंतरिक्षंशीर्ष्णोद्यौःसमवर्तत ॥ पद्भ्यांभूमिर्दिशःश्रोत्रात्तथालोकांअकल्पयन् ॥ सप्तास्यासं

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

न्परिधयास्त्रिःसप्तसमिधःकृताः ॥ देवायद्यज्ञंतन्वानाअबध्नन्पुरुषंपशुं ॥ यज्ञेनयज्ञमयजंतदेवास्तानिध
र्माणिप्रथमान्यासन् ॥ तेहनाकंमहिमानःसचंतयत्रपूर्वेसाध्याःसंतिदेवाः ॥ ३ ॥ इतिपुरुषसूक्तंसंपूर्णं
॥ श्रीसरस्वत्यैनमः ॥ श्रीगुरुभ्योनमः ॥ हरिः ॐम् ॥ स्वादिष्ठयामदिष्ठयापवस्वसोमधारया ॥ इंद्रा
यपातवेसुतः ॥ रक्षोहाविश्वचर्षणिरभियोनिमयोहतं ॥ द्रुणासधस्थमासदत् ॥ वरिवोधातमोभवमंहि
ष्ठोवृत्रहन्तमः ॥ पर्षिराधोमघोनां ॥ अभ्यर्षमहानांदेवानांवीतिमंधसा ॥ अभिवाजमुतश्रवः ॥ त्वाम
च्छाचरामसितादिदर्थंदिवेदिवे ॥ इंदोत्वेनऽआशसः ॥ १ ॥ पुनातितेपरिस्रुतंसोमंसूर्यस्यदुहिता ॥ वा
रेणशश्वतातना ॥ तमीमण्वीःसमर्यऽआगृभ्णंतियोषणोदश ॥ स्वसारःपार्येदिवि ॥ तमींहिन्वंत्यग्रुवो
धमंतिबाकुरंदृतिं ॥ त्रिधातुवारणंमधु ॥ अभी३ममघ्न्याऽउतश्रीणंतिधेनवःशिशुं ॥ सोमामिंद्रायपात
वे ॥ अस्येदिंद्रोमदेष्वाविश्वावृत्राणिजिघ्नते ॥ शूरोमघाचमंहते ॥ २ ॥ पवस्वदेववीरतिपवित्रंसोमरं
ह्या ॥ इंद्रमिंदोवृषाविश ॥ आवच्यस्वमहिप्सरोवृषेंदोद्युम्नवत्तमः ॥ आयोनिंधर्णसिःसदः ॥ अधुक्षत
प्रियंमधुधारासुतस्यवेधसः ॥ अपोवसिष्ठसुक्रतुः ॥ महांतंत्वामहीरन्वापोऽअर्षंतिसिंधवः ॥ यद्गोभिर्वा

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सायिष्यसे ॥ समुद्रोऽअप्सुमामृजेविष्टंभोधरुणोदिवः ॥ सोमःपवित्रेऽअस्मयुः ॥ ३ ॥ अचिक्रदद्वृ
षाहरिर्महान्मित्रोनदर्शतः ॥ संसूर्येणरोचते ॥ गिरस्तऽइंदऽओजसाममृज्यंतेऽअपस्युवः ॥ याभिर्मदा
यशुंभसे ॥ तंत्वामदायघृष्वयऽउलोककृत्नुमीमहे ॥ तवप्रशस्तयोमहीः ॥ अस्मभ्यमिंदविंद्रयुर्मध्वः
पवस्वधारया ॥ पर्जन्योवृष्टिमाँइव ॥ गोषाऽइंदोनृषाऽअस्यश्वसावाजसाउत ॥ आत्मायज्ञस्यपूर्व्यः
॥ ४ ॥ एषदेवोऽअमर्त्यःपर्णवीरिवदीयति ॥ अभिद्रोणान्यासदं ॥ एषदेवोविपाकृतोतिव्हरांसिधाव
ति ॥ पवमानोऽअदाभ्यः ॥ एषदेवोविपन्युभिःपवमानऽऋतायुभिः ॥ हरिर्वाजायमृज्यते ॥ एषवि
श्वानिवार्याशूरोयन्निवसत्वभिः ॥ पवमानःसिषासति ॥ एषदेवोरथर्यतिपवमानोदशस्यति ॥ आवि
ष्कृणोतिवग्वनुं ॥ ५ ॥ एषविप्रैरभिष्टुतोपोदेवोविगाहते ॥ दधद्रत्नानिदाशुषे ॥ एषादिवंविधावतिति
रोरजांसिधारया ॥ पवमानःकनिक्रदत् ॥ एषादिवंव्यासरत्तिरोरजांस्यस्पृतः ॥ पवमानःस्वध्वरः ॥ ए
षप्रत्नेनजन्मनादेवोदेवेभ्यःसुतः ॥ हरिःपवित्रेऽअर्षति ॥ एषउस्यपुरुव्रतोजज्ञानोजनयन्निषः ॥ धा
रयापवतेसुतः ॥ ६ ॥ सनाचसोमजेषिचपवमानमहिश्रवः ॥ अथानोवस्यसस्कृधि ॥ सनाज्योतिः

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सनास्व विश्वाचसोमसोभगा ॥ अथानोवस्यसस्कृधि ॥ सनादक्षमुतक्रतुमपसोममृधोजहि ॥ अथा
नोवस्यसस्कृधि ॥ पवीतारःपुनीतनसोममिंद्रायपातवे ॥ अथानोवस्यसस्कृधि ॥ त्वंसूर्यंनऽआभजत
वक्रत्वातवोतिभिः ॥ अथानोवस्यसस्कृधि ॥ ७ ॥ तवक्रत्वातवोतिभिर्ज्योक्पश्येमसूर्यं ॥ अथानोव
स्यसस्कृधि ॥ अभ्यर्षस्वायुधसोमहिबर्हसंरयिं ॥ अथानोवस्यसस्कृधि ॥ अभ्यर्षानपच्युतोरयिंसम
सुसासहिः ॥ अथानोवस्यसस्कृधि ॥ त्वांयज्ञैरवीवृधन्पवमानविधर्मणि ॥ अथानोवस्यसस्कृधि ॥ र
यिंनश्चित्रमश्विनमिंदोविश्वायुमाभर ॥ अथानोवस्यसस्कृधि ॥ ८ ॥ सामिद्धोविश्वतस्पतिःपवमानो
विराजति ॥ प्रीणन्वृषाकनिक्रदत् ॥ तनूनपात्पवमानःशृंगेशिशानोऽअर्षति ॥ अंतरिक्षेणरारजत् ॥
ईळेन्यःपवमानोरथिर्विराजतिद्युमान् ॥ मधोर्धाराभिरोजसा ॥ बर्हिःप्राचीनमोजसापवमानस्तृणन्हरिः ॥
देवेषुदेवऽईयते ॥ उदातैर्जिहतेबृहद्द्वारोदेवीर्हिरण्ययीः ॥ पवमानेनसुष्टुताः ॥ ९ ॥ सुशिल्पेबृहतीम
हीपवमानोवृषण्यति ॥ नक्तोषासानदर्शते ॥ उभादेवानृचक्षसाहोतारादैव्याहुवे ॥ पवमानऽइंद्रोवृ
षा ॥ भारतीपवमानस्यसरस्वतीळामही ॥ इमन्नोयज्ञमागमन्तिस्रोदेवीःसुपेशसः ॥ त्वष्टारमग्रजांगो

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पांपुरोयावानमाहुवे ॥ इंदुरिंद्रोवृषाहरिःपवमानःप्रजापतिः ॥ वनस्पतिंपवमानमध्वासमंङ्धिधारया ॥
सहस्रवल्शंहरितंभ्राजमानंहिरण्ययं ॥ विश्वेदेवाःस्वाहाकृतिंपवमानःस्यागत ॥ वायुर्बृहस्पतिःसूर्योग्नि
रिंद्रःसजोषसः ॥ १० ॥ मंद्रयासोमधारयावृषापवस्वदेवयुः ॥ अव्योवारेष्वस्मयुः ॥ अभित्यंमद्यंमद
मिंदविंद्रऽइतिक्षर ॥ अभिवाजिनोऽअर्वतः ॥ अभित्यंपूर्व्यमदंसुवानोऽअर्षपवित्रऽआ ॥ अभिवाज
मुतश्रवः ॥ अनुद्रप्सासऽइंदवआपोनप्रवतासरन् ॥ पुनानाऽइंद्रमाशत ॥ यमत्यमिववाजिनंमृजंति
योषणोदश ॥ वनेक्रीळंतमत्यविं ॥ ११ ॥ तंगोभिर्वृषणंरसंमदायदेववीतये ॥ सुतंभरायसंसृज ॥
देवोदेवायधारयेंद्रायपवतेसुतः ॥ पयोयदस्यपीपयत् ॥ आत्मायज्ञस्यरंह्यासुष्वाणःपवतेसुतः ॥ प्रत्नं
निपातिकाव्यं ॥ एवापुनानऽइंद्रयुर्मदंमदिष्ठवीतये ॥ गुहाचिद्दधिषेगिरः ॥ १२ ॥ असृग्रमिंदवःप
थाधर्मन्नृतस्यसुश्रियः ॥ विदानाऽअस्ययोजनं ॥ प्रधारामध्वोऽअग्रियोमहीरपोविगाहते ॥ हविर्हवि
ष्षुवंद्यः ॥ प्रयुजोवाचोऽअग्रियोवृषावचक्रदद्दनं ॥ सद्माभिसत्योऽअध्वरः ॥ परियत्काव्याकविर्नृ

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

म्णावसानोऽअर्षति ॥ स्ववाजीसिषासति ॥ पवमानोऽअभिस्पृधोविशोराजेवसीदति ॥ यदीमृण्वंति वेधसः ॥ १३ ॥ अव्योवारेपरिप्रियोहरिर्वनेषुसीदति ॥ रेभोवनुष्यतेमती ॥ सवायुमिंद्रमश्विनासाकं मदेनगच्छति ॥ रणायोऽअस्यधर्मभिः ॥ आमित्रावरुणाभगमध्वःपवंतऽऊर्मयः ॥ विदानाऽअस्यशक्मभिः ॥ अस्मभ्यंरोदसीरयिंमध्वोवाजस्यसातये ॥ श्रवोवसूनिसंजितं ॥ १४ ॥ एतेसोमाऽअभिप्रियमिंद्रस्यकाममक्षरन् ॥ वर्धतोऽअस्यवीर्यं ॥ पुनानासश्चमूषदोगच्छंतोवायुमश्विना ॥ तेनोधांतुसुवीर्यं ॥ इंद्रस्यसोमराधसेपुनानोहार्दिचोदय ॥ ऋतस्ययोनिमासदं ॥ मृजंतित्वादशक्षिपोहिन्वंतिसप्तधीतयः ॥ अनुविप्राऽअमादिषुः ॥ देवेभ्यस्त्वामदायकंसृजानमतिमेष्यः ॥ संगोभिर्वासयामासि ॥ १५ ॥ पुनानःकलशेष्वावस्त्राण्यरुषोहरिः ॥ परिगव्यान्यव्यत ॥ मघोनऽआपवस्वनोजहिविश्वाऽअपद्विषः ॥ इंदोसखायमाविश ॥ वृष्टिंदिवःपरिस्रवद्युम्नंपृथिव्याऽअधि ॥ सहोनःसोमपृत्सुधाः ॥ नृचक्षसंत्वावयमिंद्रपीतंस्वर्विदं ॥ भक्षीमहिप्रजामिषं ॥ १६ ॥ परिप्रियादिवःकविर्वयांसिनप्त्योर्हितः ॥ सुवानोया

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तिक्रविक्रतुः ॥ प्रप्रक्षयायपन्यसेजनायजुष्टोऽअद्रुहे ॥ वीत्यर्षचनिष्ठया ॥ ससूनुर्मातराशुचिर्जातोजा
तेऽअरोचयत् ॥ महान्महीऽऋतावृधा ॥ ससप्तधीतिभिर्हितोनद्योऽअजिन्वदद्रुहः ॥ याऽएकमक्षिवावृ
धुः ॥ ताऽअभिसंतमस्तृतंमहेयुवानमादधुः ॥ इंदुमिंद्रतवव्रते ॥ १७ ॥ अभिवान्हिरमर्त्यःसप्तपश्यति
वावहिः ॥ क्रिविर्देवीरतर्पयत् ॥ अवाकल्पेषुनःपुमःस्तमांसिसोमयोध्या ॥ तानिपुनानजंघनः ॥ नून
व्यसेनवीयसेसूक्तायसाधयापथः ॥ प्रवद्रोचयारुचः ॥ पवमानमहिश्रवोगामश्वंरासिवीरवत् ॥ स
नामेधांसनास्वः ॥ १८ ॥ प्रस्वानासोरथाइवार्वंतोनश्रवस्यवः ॥ सोमासोरायेऽअक्रमुः ॥ हिन्वाना
सोरथाऽइवदधन्विरेगभस्त्योः ॥ भरासःकारिणामिव ॥ राजानोनप्रशस्तिभिःसोमासोगोभिरंजते ॥
यज्ञोनसप्तधातृभिः ॥ परिसुवानासऽइंदवोमदायबर्हणागिरा ॥ सुताऽअर्षंतिधारया ॥ आपानासोविव
स्वतोजनंतऽउषसोभगं ॥ सूराऽअण्वंवितन्वते ॥ १९ ॥ अपद्वारामतीनांप्रत्नाऽऋण्वंतिकारवः ॥ वृ
ष्णोहरसऽआयवः ॥ समीचीनासऽआसतेहोतारःसप्तजामयः ॥ पदमेकस्यपिप्रतः ॥ नाभानाभिंनऽ
आददेचक्षुश्चित्सूर्यसचा ॥ कवेरपत्यमादुहे ॥ अभिप्रियादिवस्पदमध्वर्युभिर्गुहाहितं ॥ सूरःपश्यति
चक्षसा ॥ २० ॥ उपास्मैगायतानरःपवमानायेंदवे ॥ अभिदेवाँऽइयक्षते ॥ अभितेमधुनापयोथर्वा

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

णोऽअशिश्रयुः ॥ देवंदेवायदेवयु ॥ सनःपवस्वशंगवेशंजनायशमर्वते ॥ शंराजन्नोषधीभ्यः ॥ बभ्र
वेनुस्वतवसेरुणायदिविस्पृशे ॥ सोमायगाथमर्चत ॥ हस्तच्युतेभिरद्रिभिःसुतंसोमंपुनीतन ॥ मधावा
धावतामधु ॥ २१ ॥ नमसेदुपसीदतदध्नेदभिश्रीणीतन ॥ इंदुमिंद्रेदधातन ॥ अमित्रहाविचर्षणिःपव
स्वसोमशंगवे ॥ देवेभ्योऽअनुकामकृत् ॥ इंद्रायसोमपातवेमदायपरिषिच्यसे ॥ मनाश्चिन्मनसस्प
तिः ॥ पवमानसुवीर्यंरयिंसोमरिरीहिनः ॥ इंदविंद्रेणनोयुजा ॥ २२ ॥ सोमाऽअसृग्रमिंदवःसुताऽ
ऋतस्यसादने ॥ इंद्रायमधुमत्तमाः ॥ अभिविप्राऽअनूषतगावोवत्संनमातरः ॥ इंद्रंसोमस्यपीतये ॥
मदच्युत्क्षेतिसादनेसिंधोरूर्माविपश्चित् ॥ सोमोगौरीऽअधिश्रितः ॥ दिवोनाभाविचक्षणोव्योवारेम
हीयते ॥ सोमोयःसुक्रतुःकविः ॥ यःसोमःकलशेष्वाँऽअंतःपवित्रऽआहितः ॥ तमिंदुःपरिषस्वजे ॥
॥ २३ ॥ प्रवाचमिंदुरिष्यतिसमुद्रस्याधिविष्टपि ॥ जिन्वन्कोशंमधुश्चुतं ॥ नित्यस्तोत्रोवनस्पतिर्धी
नामंतःसंवदुर्घः ॥ हिन्वानोमानुषायुगा ॥ अभिप्रियादिवस्पदासोमोहिन्वानोऽअर्षति ॥ विप्रस्यधार
याकविः ॥ आपवमानधारयरयिंसहस्रवर्चसं ॥ अस्मेऽइंदोस्वाभुवं ॥ २४ ॥ ॐऋचोऽअक्षरेपरमे

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

व्योमन्यास्मिन्देवाऽअधिविश्वेनिषेदुः ॥ यस्तंनवेदकिमृचाकरिष्यतियऽइत्तद्विदुस्तऽइमेसमासते ॥ इ
तिपवमानप्रथमोध्यायः ॥ हरिःॐ ॥ सोमःपुनानोऽअर्षतिसहस्रंधारोऽअत्यविः ॥ वायोरिंद्रस्यनिष्कृ
तं ॥ पवमानमवस्यवोविप्रमभिप्रगायत ॥ सुष्वाणंदेववीतये ॥ पवंतेवाजसातयेसोमाःसहस्रंपाज
सः ॥ गृणानादेववीतये ॥ उतनोवाजसातयेपवस्वबृहतीरिषः ॥ द्युमदिंदोसुवीर्यं ॥ तेनःसहस्रिणंरयिं
पवंतामासुवीर्यं ॥ सुवानादेवासऽइंदवः ॥ १ ॥ अत्याहियानानहेतृभिरसृग्रंवाजसातये ॥ विवा
रमव्यमाशवः ॥ वाश्राऽअर्षतींदवोभिवत्संनधेनवः ॥ दधन्विरेगभस्त्योः ॥ जुष्टऽइंद्रायमत्सरःपव
मानकनिक्रदत् ॥ विश्वाऽअपद्विषोजहि ॥ अपघ्नंतोऽअराव्णःपवमानास्वर्दृशः ॥ योनावृतस्यसीद
त ॥ २ ॥ परिप्रासिष्यदत्कविःसिंधोरूर्मावधिश्रितः ॥ कारंबिभ्रत्पुरुस्पृहं ॥ गिरायदीसबंधवःपंचव्रा
ताऽअपस्यवः ॥ परिष्कृण्वंतिधर्णसिं ॥ आदस्यशुष्मिणोरसेविश्वेदेवाऽअमत्सत ॥ यदीगोभिर्व
सायते ॥ निरिणानोविधावतिजहच्छर्याणितान्वा ॥ अत्रासंजिघ्नतेयुजा ॥ नप्तीभिर्योविवस्वतःशुभ्रोन
मामृजेयुवा ॥ गाःकृण्वानोनिर्णिजं ॥ ३ ॥ अतिश्रितीतिरश्वतागव्याजिगात्यण्व्या ॥ वग्नुमियर्तियं

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

विदे ॥ अभिक्षिपः समग्मतमर्जयंतीरिषस्पतिं ॥ पृष्ठागृभ्णतवाजिनः ॥ परिदिव्यानिमर्मृशाद्विश्वानिसोमपार्थिवा ॥ वसूनियाह्यस्मयुः ॥ ४ ॥ एषधियायात्यण्व्याशूरोरथेभिराशुभिः ॥ गच्छन्निंद्रस्यनिष्कृतं ॥ एषपुरूधियायतेबृहतेदेवतातये ॥ यत्रामृतासआसते ॥ एषहितोविनीयतेतःशुभ्रावतापथा ॥ यदीतुंजंतिभूर्णयः ॥ एषशृंगाणिदोधुवच्छिशीतेयूथ्यो ३ वृषा ॥ नृम्णादधानऽओजसा ॥ एषरुक्मिभिरीयतेवाजीशुभ्रेभिरंशुभिः ॥ पतिःसिंधूनांभवन् ॥ एषवसूनिपिब्दनापरुषायइवांऽअति ॥ अवशादेषुगच्छति ॥ एतंमृजंतिमर्ज्यमुपद्रोणेष्वायवः ॥ प्रचक्राणंमहीरिषः ॥ एतमुत्यंदशाशिपोमृजंतिसप्तधीतयः ॥ स्वायुधंमादिन्तमं ॥ ५ ॥ प्रतेसोतारऽओण्यो ३ रसंमदायघृष्वये ॥ सर्गोनतक्त्येतशः ॥ क्रत्वादक्षस्यरथ्यमपोवसानमंधसा ॥ गोषामण्वेषुसश्चिम ॥ अनप्तमप्सुदुष्टरंसोमंपवित्रऽआसृज ॥ पुनीहींद्रायपातवे ॥ प्रपुनानस्यचेतसासोमःपवित्रेअर्षति ॥ क्रत्वासघस्थमासदत् ॥ प्रत्वानमोभिरिंदवइंद्रसोमाअसृक्षत ॥ महेभरायकारिणः ॥ पुनानोरूपेऽअव्ययेविश्वाऽअर्षन्नभिश्रियः ॥ शुरोनगोषुतिष्ठति ॥ दिवोनसानुंपि

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

प्युषीधारासुतस्यवेधसः ॥ दृथापवित्रेऽअर्षति ॥ त्वंसोमविपश्चितंतनापुनानऽआयुषु ॥ अव्योवारंविधा
वसि ॥ ६ ॥ प्रनिम्नेनेवसिंधवोघंतोवृत्राणिभूर्णयः ॥ सोमाअसृग्रमाशवः ॥ अभिसुवानासऽइंदवोवृष्ट
यःपृथिवीमिव ॥ इंद्रंसोमासोऽअक्षरन् ॥ अत्यूर्मिर्मत्सरोमदःसोमःपवित्रेऽअर्षति ॥ विघ्नन्रक्षांसिदेवयुः
आकलशेषुधावतिपवित्रेपरिषिच्यते ॥ उक्थैर्यज्ञेषुवर्धते ॥ अतित्रीसोमरोचनारोहंनभ्राजसोदिवं ॥ इ
ष्णन्त्सूर्यनचोदयः ॥ अभिविप्राऽअनूषतमूर्धन्यज्ञस्यकारवः ॥ दधानाश्चक्षसिप्रियं ॥ तमुत्वावाजिनं
नरोधीभिर्विप्राऽअवस्यवः ॥ मृजंतिदेवतातये ॥ मधोर्धारामनुक्षरतीव्रःसधस्थमासदः ॥ चारुर्ऋतायपी
तये ॥ ७ ॥ परिसुवानोगिरिष्ठाःपवित्रेसोमोऽअक्षाः ॥ मदेषुसर्वधाऽअसि ॥ त्वंविप्रस्त्वंकविर्मधुप्रजा
तमंधसः ॥ मदेषुसर्वधाऽअसि ॥ तवविश्वेसजोषसोदेवासःपीतिमाशत ॥ मदेषुसर्वधाऽअसि ॥ आ
योविश्वानिवार्यावसूनिहस्तयोर्दधे ॥ मदेषुसर्वधाऽअसि ॥ यऽइमेरोदसीमहीसंमातरेवदोहते ॥ मदेषु
सर्वधाऽअसि ॥ परियोरोदसीउभेसद्योवाजेभिरर्षति ॥ मदेषुसर्वधाऽअसि ॥ सशुष्मीकलशेष्वापुनानो
ऽअचिक्रदत् ॥ मदेषुसर्वधाऽअसि ॥ ८ ॥ यत्सोमचित्रमुक्थ्यंदिव्यंपार्थिवंवसु ॥ तन्नःपुनानऽआभर ॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

युवंहिस्थःस्वर्पतीऽइंद्रश्चसोमगोपती ॥ ईशानापिप्यतंधियः ॥ वृषापुनानऽआयुषुस्तनयन्नाधिबर्हिषि ॥
हरिःसन्योनिमासदत् ॥ अवावशंतधीतयोवृषभस्याधिरेतसि ॥ सूनोर्वत्सस्यमातरः ॥ कुविद्वृषण्यंती
भ्यःपुनानोगर्भमादधत् ॥ याःशुक्रंदुहतेपयः ॥ उपशिक्षापतस्थुषोभियसमाधेहिशत्रुषु ॥ पवमानवि
दारयिं ॥ निशत्रोःसोमवृष्ण्यंनिशुष्मंनिवयास्तिर ॥ दूरेवासतोऽअंतिवा ॥ ९ ॥ प्रकविर्देववीतयेव्योवा
रोभिरर्षति ॥ साव्हान्विश्वाऽअभिस्पृधः ॥ साहिष्माजरितृभ्यऽआवाजंगोमंतमिन्वति ॥ पवमानःसह
स्रिणं ॥ परिविश्वानिचेतसामृशसेपवसेमती ॥ सनःसोमश्रवोविदः ॥ अभ्यर्षबृहद्यशोमघवद्भ्योध्रुवं
रयिं ॥ इषंस्तोतृभ्यऽआभर ॥ त्वंराजेवसुव्रतोगिरःसोमाविवेशिथ ॥ पुनानोवन्हेऽअद्भुत ॥ सवान्हिर
प्सुदुष्टरोमृज्यमानोगभस्त्योः ॥ सोमश्चमूषुसीदति ॥ क्रीळुर्मखोनमंहयुःपवित्रंसोमगच्छसि ॥ दध
त्स्तोत्रेसुवीर्यं ॥ १० ॥ एतेधावंतींदवःसोमाऽइंद्रायघृष्वयः ॥ मत्सरासःस्वर्विदः ॥ प्रवृण्वंतोऽअभि
युजःसुष्वयेवरिवोविदः ॥ स्वयंस्तोत्रेवयस्कृतः ॥ वृथाक्रीळंतऽइंदवःसधस्थमभ्येकमित् ॥ सिंधोरूर्मा

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

व्यक्षरन् ॥ एतेविश्वानिवार्यापवमानासऽआशत ॥ हितानसप्तयोरथे ॥ आस्मिन्पिशंगामिंदवोदधाता
वेनमादिशे ॥ योअस्मभ्यमरावा ॥ ऋभुर्नरथ्यंनवंदधाताकेतमादिशे ॥ शुक्राःपवध्वमर्णसा ॥ एतऽउ
त्येऽअवीवशन्काष्ठांवाजिनोऽअक्रत ॥ सतःप्रासाविषुर्मतिं ॥ ११ ॥ एतेसोमासऽआशवोऽरथाइवप्र
वाजिनः ॥ सर्गाःसृष्टाऽअहेषत ॥ एतेवाताऽइवोरवःपर्जन्यस्येववृष्टयः ॥ अग्नेरिवभ्रमादृथा ॥ एतेपू
ताविपश्चितःसोमासोदध्याशिरः ॥ विपाव्यानशुर्धियः ॥ एतेमृष्टाऽअमर्त्याःससृवांसोनशोश्रमुः ॥ इयक्षं
तःपथोरजः ॥ एतेपृष्ठानिरोदसोर्विप्रयंतोव्यानशुः ॥ उतेदमुत्तमंरजः ॥ तंतुंतन्वानमुत्तममनुप्रवतऽआश
त ॥ उतेदमुत्तमाय्यं ॥ त्वंसोमपणिभ्यऽआवसुगव्यानिवारयः ॥ ततंतंतुमाचिक्रदः ॥ १२ ॥ सोमाऽअ
सृग्रमाशवोमधोर्मदस्यधारया ॥ अभिविश्वानिकाव्या ॥ अनुप्रत्नासऽआयवःपदंनवीयोअक्रमुः ॥
रुचेजनंतसूर्यं ॥ आपवमाननोभरार्योऽअदाशुषोगयं ॥ कृधिप्रजावतीरिषः ॥ अभिसोमासऽआयवः
पवंतेमद्यंमदं ॥ अभिकोशंमधुश्चुतं ॥ सोमोऽअर्षतिधर्णसिर्दधानऽइंद्रियंरसं ॥ सुवीरोऽअभिशस्ति
पाः ॥ इंद्रायसोमपवसेदेवेभ्यःसधमाद्यः ॥ इंदोवाजंसिषाससि ॥ अस्यपीत्वामदानामिंद्रोवृत्राण्यप्र

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ति ॥ जघानजघनच्चनु ॥ १३ ॥ प्रसोमासोऽअधन्विषुःपवमानासऽइंदवः ॥ श्रीणानाऽअप्सुमृंजत ॥ अभिगावोऽअधन्विषुरापोनप्रवतायतीः ॥ पुनानाऽइंद्रमाशत ॥ प्रपवमानधन्वसिसोमेंद्रायपातवे ॥ नृभिर्यतोविनीयसे ॥ त्वंसोमनृमादनःपवस्वचर्षणीसहे ॥ सस्निर्योऽअनुमाद्यः ॥ इंदोयदद्रिभिःसुतःपवित्रंपरिधावसि ॥ अरमिंद्रस्यधाम्ने ॥ पवस्ववृत्रहन्तमोक्थेभिरनुमाद्यः ॥ शुचिःपावकोऽअद्भुतः ॥ शुचिःपावकऽउच्यतेसोमःसुतस्यमध्वः ॥ देवावीरघशंसहा ॥ १४ ॥ पवस्वदक्षसाधनोदेवेभ्यःपीतयेहरे ॥ मरुद्भ्योवायवेमदः ॥ पवमानधियाहितो ३ भियोनिकनिक्रदत् ॥ धर्मणावायुमाविश ॥ संदेवैःशोभतेवृषाकविर्योनावधिप्रियः ॥ वृत्रहादेववीतमः ॥ विश्वारूपाण्याविशन्पुनानोयातिहर्यतः ॥ यत्रामृतासऽआसते ॥ अरुषोजनयन्गिरःसोमःपवतआयुषक् ॥ इंद्रंगच्छन्कविक्रतुः ॥ आपवस्वमदिंतमपवित्रंधारयाकवे ॥ अर्कस्ययोनिमासदं ॥ १५ ॥ तममृक्षंतवाजिनमुपस्थेऽअदितेरधि ॥ विप्रासोऽअण्व्याधिया ॥ तंगावोऽअभ्यनूषतसहस्रधारमक्षितं ॥ इंदुंधर्त्तारमादिवः ॥ तंवेवांमेधयाह्यन्पवमानमधि

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

द्यवि ॥ धर्णसिंभूरिधायसं ॥ तमह्यन्भुरिजोर्धियासंवसानंबिवस्वतः ॥ पतिंवाचोऽअदाभ्यं ॥ तंसाना
वधिजामयोहरिंहिन्वंत्यद्रिभिः ॥ हर्यतंभूरिचक्षसं ॥ तंत्वाहिन्वंतिवेधसःपवमानगिरावृधं ॥ इंदविंद्राय
मत्सरं ॥ १६ ॥ एषकविरभिष्टुतःपवित्रेऽअधितोशते ॥ पुनानोघ्नन्नपस्त्रिधः ॥ एषऽइंद्रायवायवेस्व
र्जित्परिषिच्यते ॥ पवित्रेदक्षसाधनः ॥ एषनृभिर्विनीयतेदिवोमूर्धावृषासुतः ॥ सोमोवनेषुविश्ववित् ॥
एषगव्युरचिक्रदत्पवमानोहिरण्ययुः ॥ इंदुःसत्राजिदस्तृतः ॥ एषसूर्येणहासतेपवमानोऽअधिद्यवि ॥
पवित्रेमत्सरोमदः ॥ एषशुष्म्यसिष्यददंतरिक्षेवृषाहरिः ॥ पुनानऽइंदुरिंद्रमा ॥ १७ ॥ एषवाजीहितो
नृभिर्विश्वविन्मनसस्पतिः ॥ अव्योवारंविधावति ॥ एषपवित्रेऽअक्षरत्सोमोदेवेभ्यःसुतः ॥ विश्वाधा
मान्याविशन् ॥ एषदेवःशुभायतेधियोनावमर्त्यः ॥ वृत्रहादेववीतमः ॥ एषवृषाकनिक्रदद्दशभिर्जा
मिभिर्यतः ॥ अभिद्रोणानिधावति ॥ एषसूर्यमरोचयत्पवमानोविचर्षणिः ॥ विश्वाधामानिविश्वावि
त् ॥ एषशुष्म्यदाभ्यःसोमःपुनानोऽअर्षति ॥ देवावीरघशंसहा ॥ १८ ॥ प्रास्यधाराऽअक्षरन्वृष्णः
सुतस्यौजसा ॥ देवाँऽअनुप्रभूषतः ॥ सप्तिंमृजंतिवेधसोगृणंतःकारवोगिरा ॥ ज्योतिर्जज्ञानमुक्थ्यं ॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सुषहासोमतानितेपुनानायप्रभूवसो ॥ वर्धासमुद्रमुक्थ्यं ॥ विश्वावसूनिसंजयन्पवस्वसोमधारया ॥
इनुहेषांसिसध्र्यक् ॥ रक्षासुनोऽअररुषःस्वनात्समस्यकस्यचित् ॥ निदोयत्रमुमुच्महे ॥ एंदोपार्थिवं
रयिंदिव्यंपवस्वधारया ॥ द्युमंतंशुष्ममाभर ॥ १९ ॥ प्रधाराऽअस्यशुष्मिणोवृथापवित्रेऽअक्षरन् ॥
पुनानोवाचमिष्यति ॥ इंदुर्हियानःसोतृभिर्मृज्यमानःकनिक्रदत् ॥ इर्यर्तिवग्नुमिंद्रियं ॥ आनःशुष्मंनृ
षाह्यंवीरवंतंपुरुस्पृहं ॥ पवस्वसोमधारया ॥ प्रसोमोऽअतिधारयापवमानोऽअसिष्यदत् ॥ अभिद्रोणा
न्यासदं ॥ अप्सुत्वामधुमत्तमंहरिंहिन्वंत्यद्रिभिः ॥ इंदविंद्रायपीतये ॥ सुनोतामधुमत्तमंसोममिंद्राय
वज्रिणे ॥ चारुंशर्धायमत्सरं ॥ २० ॥ प्रसोमासःस्वाध्यः पवमानासोऽअक्रमुः ॥ रयिंकृण्वंतिचेत
नं ॥ दिवस्पृथिव्याऽअधिभवेंदोद्युम्नवर्धनः ॥ भवावाजानांपतिः ॥ तुभ्यंवाताऽअभिप्रियस्तुभ्यमर्ष
तिसिंधवः॥सोमवर्धंतितेमहः॥आप्यायस्वसमेतुतेविश्वतःसोमवृष्ण्यं॥भवावाजस्यसंगथे॥तुभ्यंगावोघृ
तंपयोबभ्रोदुदुह्रेऽअक्षितं ॥ वर्षिष्ठेऽअधिसानवि ॥ स्वायुधस्यतेसतोभुवनस्यपतेवयं ॥ इंदोसखित्वमु

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

श्मसि ॥ २१ ॥ प्रसोमासोमदच्युतःश्रवसेनोमघोनः ॥ सुताविदथेऽअक्रमुः ॥ आदींत्रितस्ययोषणो
हरिंहिन्वंत्यद्रिभिः ॥ इंदुमिंद्रायपीतये ॥ आदींहंसोयथागणंविश्वस्यावीवशन्मतिं ॥ अत्योनगोभिंर
ज्यते ॥ उभेसोमावचाकशन्मृगोनतक्तोऽअर्षसि ॥ सीदन्नृतस्ययोनिमा ॥ अभिगावोऽअनूषतयोषा
जारमिवप्रियं ॥ अगन्नाजिंयथाहितं ॥ अस्मेधेहिद्युमद्यशोमघवद्भ्यश्चमह्यंच ॥ सनिंमेधामुतश्रवः ॥
॥ २२ ॥ प्रसोमासोविपश्चितोपांनयंत्यूर्मयः ॥ वनानिमहिषाऽइव ॥ अभिद्रोणानिबभ्रवःशुक्राऽऋत
स्यधारया ॥ वाजंगोमंतमक्षरन् ॥ सुताऽइंद्रायवायवेवरुणायमरुद्भ्यः ॥ सोमाऽअर्षंतिविष्णवे ॥ ति
स्रोवाचऽउदीरतेगावोमिमंतिधेनवः ॥ हरिंरोतिकनिक्रदत् ॥ अभिब्रह्मीरनूषतयव्हीऽऋतस्यमातरः ॥
मर्मृज्यंतेदिवःशिशुं ॥ रायःसमुद्रांश्चतुरोस्मभ्यंसोमविश्वतः ॥ आपवस्वसहस्रिणः ॥ २३ ॥ प्रसुवा
नोधारयातनेंदुर्हिन्वानोऽअर्षति ॥ रुजद्दृळ्हाव्योजसा ॥ सुतऽइंद्रायवायवेवरुणायमरुद्भ्यः ॥ सोमोऽ
अर्षतिविष्णवे ॥ वृषाणंवृषभिर्यतंसुन्वंतिसोममद्रिभिः ॥ दुहंतिशक्मनापयः ॥ भुवत्रितस्यमर्ज्योभु

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वदिंद्रायमत्सरः ॥ संरूपैरज्यतेहरिः ॥ अभीमृतस्यविष्टपंदुहतेपृश्निमातरः ॥ चारुंप्रियतमंहविः ॥
समेनमद्भुताऽइमागिरोऽअर्षंतिसस्रुतः ॥ धेनूर्वाश्रोऽअवीवशत् ॥ २४ ॥ आनःपवस्वधारयापवमान
रयिंपृथुं ॥ ययाज्योतिर्विदासिनः ॥ इंदोसमुद्रमीखयपवस्वविश्वमेजय ॥ रायोधर्तानऽओजसा ॥ त्व
यावीरेणवीरवोभिष्यामपृतन्यतः ॥ क्षरांणोऽअभिवार्यं ॥ प्रवाजमिंदुरिष्यतिसिषासन्वाजसाऽऋषिः ॥
व्रताविदानऽआयुधा ॥ तंगीर्भिर्वाचमीखयंपुनानंवासयामसि ॥ सोमंजनस्यगोपतिं ॥ विश्वोयस्यव्र
तेजनोदाधारधर्मणस्पतेः ॥ पुनानस्यप्रभूवसोः ॥ २५ ॥ असर्जिरथ्योयथापवित्रेचम्वोःसुतः ॥ का
र्ष्मन्वाजीन्यक्रमीत् ॥ सवन्हिःसोमजागृविःपवस्वदेववीरति ॥ अभिकोशंमधुश्चुतं ॥ सनोज्योतींषि
पूर्व्यपवमानविरोचय ॥ क्रत्वेदक्षायनोहिनु ॥ शुंभमानऽऋतायुभिर्मृज्यमानोगभस्त्योः ॥ पवतेवारेऽ
अव्ययं ॥ सविश्वादाशुषेवसुसोमोदिव्यानिपार्थिवा ॥ पवतामांतरिक्ष्या ॥ आदिवस्पृष्ठमश्वयुर्गव्ययुः
सोमरोहसि ॥ वीरयुःशवसस्पते ॥ २६ ॥ ससुतःपीतयेवृषासोमःपवित्रेऽअर्षति ॥ विघ्नन्रक्षांसिदेव
युः ॥ सपवित्रेविचक्षणोहरिरर्षतिधर्णसिः ॥ अभियोनिंकनिक्रदत् ॥ सवाजीरोचनादिवःपवमानोवि

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

धावति ॥ रक्षोहावारमव्ययं ॥ सत्रितस्याधिसानविपर्वमानोऽअरोचयत् ॥ जामिभिःसूर्यंसह ॥ सवृत्र
हावृषासुतोवरिवोविददाभ्यः ॥ सोमोवाजमिवासरत् ॥ सदेवःकविनेषितो ३ भिद्रोणानिधावति ॥ इंदु
रिंद्रायमंहना ॥ २७ ॥ एषऽउस्यवृषारथोव्योवारोभिरर्षति ॥ गच्छन्वाजंसहस्रिणं ॥ एतंत्रितस्ययोष
णोहरिंहिन्वंत्यद्रिभिः ॥ इंदुमिंद्रायपीतये ॥ एतंत्यंहरितोदशमर्मृज्यंतेऽअपस्युवः ॥ याभिर्मदायशुंभ
ते ॥ एषस्यमानुषीष्वाश्येनोनाविक्षुसीदति ॥ गच्छन्जारोनयोषितं ॥ एषस्यमद्योरसोवचष्टेदिवःशि
शुः ॥ यऽइंदुर्वारमाविशत् ॥ एषस्यपीतयेसुतोहरिरर्षतिधर्णसिः ॥ क्रंदन्योनिमभिप्रियं ॥ २८ ॥
आशुरर्षबृहन्मतेपरिप्रियेणधाम्ना ॥ यत्रदेवाऽइतिब्रवन् ॥ परिष्कृण्वन्ननिष्कृतंजनाययातयन्निषः ॥
वृष्टिंदिवःपरिस्रव ॥ सुतऽएतिपवित्रऽआत्विषिंदधानऽओजसा ॥ विचक्षाणोविरोचयन् ॥ अयंसयो
दिवस्परिरघुयामापवित्रऽआ ॥ सिंधोरूर्माव्यक्षरत् ॥ आविवासन्परावतोअथोऽअर्वावतःसुतः ॥ इंद्रा
यसिच्यतेमधु ॥ समीचीनाऽअनूषतहरिंहिन्वंत्यद्रिभिः ॥ योनावृतस्यसीदत ॥ २९ ॥ पुनानोऽअक्रमी
दभिविश्वामृधोविचर्षणिः ॥ शुंभंतिविप्रंधीतिभिः ॥ आयोनिमरुणोरुहद्गमादिंद्रंवृषासुतः ॥ ध्रुवेसद

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सिसीदति ॥ नूनोरयिंमहामिंदोस्मभ्यंसोमविश्वतः ॥ आपवस्वसहस्रिणं ॥ विश्वासोमपवमानद्युम्ना
नींदवाभर ॥ विदाःसहस्रिणीरिषः ॥ सनःपुनानआभररयिंस्तोत्रेसुवीर्यं ॥ जरितुर्वर्धयागिरः ॥ पुनान
ऽइंदवाभरसोमहिबर्हसंरयिं ॥ वृषन्निंदोनऽउक्थ्यं ॥ ३० ॥ प्रयेगावोनभूर्णयस्त्वेषाऽअयासोऽअक्र
मुः ॥ घ्नंतःकृष्णामपत्वचं ॥ सुवितस्यमनामहेतिसेतुंदुराव्यं ॥ साह्वांसोदस्युमव्रतं ॥ शृण्वेवृष्टेरिवस्व
नःपवमानस्यशुष्मिणः ॥ चरंतिविद्युतोदिवि ॥ आपवस्वमहीमिषंगोमदिंदोहिरण्यवत् ॥ अश्वावद्वा
जवत्सुतः ॥ सपवस्वविचर्षणऽआमहीरोदसीपृण ॥ उषाःसूर्योनरश्मिभिः ॥ परिणःशर्मयंत्याधारया
सोमविश्वतः ॥ सरारसेवविष्टपं ॥३१॥ जनयन्रोचनादिवोजनयन्नप्सुसूर्यं ॥ वसानोगाऽअपोहरिः ॥
एषप्रत्नेनमन्मनादेवोदेवेभ्यस्परि ॥ धारयापवतेसुतः ॥ वावृधानायतूर्वयेपवंतेवाजसातये ॥ सोमाःस
सहस्रपाजसः ॥ दुहानःप्रत्नमित्पयः पवित्रेपरिषिच्यते ॥ क्रंदन्देवांऽअजीजनत् ॥ अभिविश्वा
निवार्याभिदेवांऽऋतावृधः ॥ सोमःपुनानोऽअर्षति ॥ गोमन्नःसोमवीरवदश्वावद्वाजवत्सुतः ॥ पवस्वबृ

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

हृतीरिषः ॥ ३२ ॥ योऽअत्यइवमृज्यतेगोभिर्मदायहर्यतः ॥ तंगीर्भिर्वासयामसि ॥ तन्नोविश्वाऽअव
स्युवोगिरःशुंभंतिपूर्वथा ॥ इंदुमिंद्रायपीतये ॥ पुनानोयातिहर्यतःसोमोगीर्भिःपरिष्कृतः ॥ विप्र
स्यमेध्यातिथेः ॥ पवमानविदारयिमस्मभ्यंसोमसुश्रियं ॥ इंदोसहस्रवर्चसं ॥ इंदुरत्योनवाजसृ
त्कनिक्रंतिपवित्रऽआ ॥ यदक्षारतिदेवयुः ॥ पवस्वबाजसातयेविप्रस्यगृणतोवृधे ॥ सोमरास्व
सुवीर्यं ॥ ३३ ॥ इतिपवमानेद्वितीयोध्यायः ॥ ॥ हरि. ॐम् ॥ प्रणऽइंदोमहेतनऽऊर्मिंन्नबि
भ्रदर्षसि ॥ अभिदेवांऽअयास्यः ॥ मतीजुष्टोधियाहितःसोमोहिन्वेपरावतिं ॥ विप्रस्यधारयाकविः ॥
अयंदेवेषुजागृविःसुतऽएतिपवित्रऽआ ॥ सोमोयातिविचर्षणिः ॥ सनःपवस्ववाजयुश्चक्राणश्चारुमध्व
रं ॥ बर्हिष्मांऽआविवासति ॥ सनोभगायवायवेविप्रवीरःसदावृधः ॥ सोमोदेवेष्वायमत् ॥ सनोऽअ
द्यवसुक्तयेक्रतुविद्रातुवित्तमः ॥ वाजंजेषिश्रवोबृहत् ॥ १ ॥ सपवस्वमदायकंनृचक्षादेववीतये ॥ इंद
विंद्रायपीतये ॥ सनोऽअर्षाभिदूत्यं ॥ त्वमिंद्रायतोशसे ॥ देवान्त्सखिभ्यऽआवरं ॥ उतत्वामरुणंवयंगो

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

भिरऋज्मोमदायकं ॥ विनोरायेदुरोदधि ॥ अत्यूपवित्रमक्रमीद्हाजीधुरंनयामनि ॥ इंदुर्देवेषुपत्यते ॥ स
मीसखायोऽअस्वरन्वनेक्रीळंतमत्यविं ॥ इंदुंनावाऽअनूषत ॥ तयापवस्वधारयाययापीतोविचक्षसे ॥
इंदोस्तोत्रेसुवीर्यं ॥ २ ॥ असृग्रन्देववीतयेत्यासःकृत्व्याऽइव ॥ क्षरंतःपर्वतादधः ॥ परिष्कृतासऽइ
न्दवोयोषेवापिच्यावती ॥ वायुंसोमाऽअसृक्षत ॥ एतेसोमासऽइंदवःप्रयस्वंतश्चमूसुताः ॥ इन्द्रंवर्धंति
कर्मभिः ॥ आधावतासुहस्त्यःशुक्राग्रृभ्णीतमंथिना ॥ गोभिःश्रीणीतमत्सरं ॥ सपवस्वधनंजयप्रयंता
राधसोमहः ॥ अस्मभ्यंसोमगातुवित् ॥ एतंमृजंतिमर्ज्यंपवमानंदशक्षिपः ॥ इंद्रायमत्सरंमदं ॥३॥ अया
सोमःसुकृत्ययामहश्चिदभ्यवर्धत ॥ मंदानऽउद्वृषायते ॥ कृतानीदस्यकर्त्वाचेतंतेदस्युतर्हणा ॥ ऋणा
चधृष्णुश्चयते ॥ आत्सोमऽइंद्रियोरसोवज्रःसहस्रसाभुवत् ॥ उक्थंयदस्यजायते ॥ स्वयंकविर्विधर्तरि
विप्रायरत्नमिच्छति ॥ यदीमर्मृज्यतेधियः ॥ सिषासतूरयीणांवाजेष्वर्वतामिव ॥ भरेषुजिग्युषामसि ॥
॥ ४ ॥ तंत्वानृम्णानिबिभ्रतंसधस्थेषुमहोदिवः ॥ चारुंसुकृत्ययेमहे ॥ संवृक्तधृष्णुमुक्थ्यंमहामाहिव्र

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तंमदं ॥ शतंपुरोरुरुक्षणिं ॥ अतस्त्वारयिमभिराजानंसुक्रतोदिवः ॥ सुपर्णोऽअव्यथिभरत् ॥ विश्व
स्माऽइत्स्वर्दृशेसाधारणंरजस्तुरं ॥ गोपामृतस्यविर्भरत् ॥ अधाहिन्वानऽइंद्रियंज्यायोमहित्वमानशे ॥
अभिष्टिकृद्विचर्षणिः ॥ ५ ॥ पवस्ववृष्टिमासुनोपामूर्मिंदिवस्परि ॥ अयक्ष्माबृहतीरिषः ॥ तयापव
स्वधारयाययागावऽइहागमन् ॥ जन्यासऽउपनोगृहं ॥ घृतंपवस्वधारयायज्ञेषुदेववीतमः ॥ अस्म
भ्यंवृष्टिमापव ॥ सनऽऊर्जेव्यव्ययंपवित्रंधावधारया ॥ देवासःशृणवन्हिकं ॥ पवमानोऽअसिष्यद
द्रक्षांस्यपजंघनत् ॥ प्रबबद्रोचयन्रुचः ॥ ६ ॥ उत्तेशुष्मासऽईरतेसिंधोरूर्मेरिवस्वनः ॥ बाणस्यचो
दयापवि ॥ प्रसवेतऽउदीरतेतिस्रोवाचोमखस्युवः ॥ यदव्यऽएषिसानवि ॥ अव्योवारेपरिप्रियंहरिंहि
न्वंत्यद्रिभिः ॥ पवमानंमधुश्चुतं ॥ आपवस्वमदिन्तमपवित्रंधारयाकवे ॥ अर्कस्ययोनिमासदं ॥ सप
वस्वमदिन्तमगोभिरंजानोऽअक्तुभिः ॥ इंदविंद्रायपीतये ॥ ७ ॥ अध्वर्योऽअद्रिभिःसुतंसोमंपवित्रऽ
आसृज ॥ पुनीहींद्रायपातवे ॥ दिवःपीयूषमुत्तमंसोममिंद्रायवज्रिणे ॥ सुनोतामधुमत्तमं ॥ तवत्यऽइं

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

दोऽअंधसोदेवामधोर्व्यश्नते ॥ पवमानस्यमरुतः ॥ त्वंहिसोमवर्धयन्त्सुतोमदायभूर्णये ॥ वृषन्तस्तोतारं
मूतये ॥ अभ्यर्षविचक्षणपवित्रंधारयासुतः ॥ अभिवाजमुतश्रवः ॥ ८ ॥ परिद्युक्षःसनद्रयिर्भरद्वाजंनो
ऽअंधसा ॥ सुवानोऽअर्षपवित्रऽआ ॥ तवप्रत्नेभिरध्वभिरव्योवारेपरिप्रियः ॥ सहस्रधारोयात्तना ॥ च
रुर्नयस्तमीखयेदोनदानमीखय ॥ वधैर्वधस्नवीखय ॥ निशुष्मंमिंदवेषांपुरुहूतजनानां ॥ योऽअस्मांऽ
आदिदेशति ॥ शतंनऽइंदऽऊतिभिःसहस्रंवाशुचीनां ॥ पवस्वमंहयद्रयिः ॥ ९ ॥ उत्तेशुष्मासोऽअ
स्थूरक्षोभिदंतोऽअद्रिवः ॥ नुदस्वयाःपरिस्पृधः ॥ अयानिजघ्निरोजसारथसंगेधनेहिते ॥ स्तवाऽअबी
म्युषाद्दा ॥ अस्यव्रतानिनाधृषेपवमानस्यदूढ्या ॥ रुजयस्त्वापृतन्यतिं ॥ तंहिन्वंतिमदच्युतंहरिंन
दीषुवाजिनं ॥ इंदुमिंद्रायमत्सरं ॥ १० ॥ अस्यप्रत्नामनुद्युतंशुक्रंदुदुह्रेअह्रयः ॥ पयःसहस्रसाम्ट
षिं ॥ अयंसूर्यऽइवोपदृगयंसरांसिधावति ॥ सप्तप्रवतऽआदिवं ॥ अयंविश्वानितिष्ठतिपुनानोभुवनोप
रि ॥ सोमोदेवोनसूर्यः ॥ परिणोदेववीतयेवाजांऽअर्षसिगोमतः ॥ पुनानऽइंदविंद्रयुः ॥ ११ ॥ यवं
यवंनोऽअंधसापुष्टंपुष्टंपरिस्रव ॥ सोमविश्वाचसौभगा ॥ इंदोयथातवस्तवोयथातेजातमंधसः ॥ निब

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

हिर्षिप्रियेसदः ॥ उतनोगोविदश्ववित्पवस्वसोमांधसा ॥ मक्षूतमेभिरहभिः ॥ योजिनातिनजीयतेहं
तिशत्रुमभीत्य ॥ सपवस्वसहस्रजित् ॥ १२ ॥ परिसोमऽऋतंबृहदाशुःपवित्रेऽअर्षति ॥ विघ्नन्रक्षां
सिदेवयुः ॥ यत्सोमोवाजमर्षतिशतंधाराअपस्युवः ॥ इंद्रस्यसख्यमाविशन् ॥ अभित्वायोषणोद
शंजारंनकन्यानूषत ॥ मृज्यसेसोमसातये ॥ त्वमिंद्रायविष्णवेस्वादुरिंदोपरिस्रव ॥ नृन्स्तोतॄन्पाह्यंहं
सः ॥ १३ ॥ प्रतेधाराऽअसश्चतोदिवोनयंतिवृष्टयः ॥ अच्छावाजंसहस्रिणं ॥ अभिप्रियाणिकाव्या
विश्वाचक्षाणोअर्षति ॥ हरिस्तुंजानऽआयुधा ॥ सममृजानऽआयुभिरिभोराजेवसुव्रतः ॥ श्येनोनवं
सुषीदति ॥ सनोविश्वादिवोवसूतोपृथिव्याऽअधि ॥ पुनानऽइंदवाभर ॥ १४ ॥ तरत्समंदीधावतिधा
रासुतस्यांधसः ॥ तरत्समंदीधावति ॥ उस्रावेदवसूनांमर्तस्यदेव्यवसः ॥ तरत्स० ॥ ध्वस्रयोःपुरुषं
त्योरासहस्राणिदद्महे ॥ तरत्स० ॥ आययोस्त्रिंशतंतनासहस्राणिचदद्महे ॥ तरत्स० ॥ १५ ॥ पव
स्वगोजिदश्वजिद्धिश्वजित्सोमरण्यजित् ॥ प्रजावद्रत्नमाभर ॥ पवस्वाद्भ्योऽअदाभ्यःपवस्वौषधी
भ्यः ॥ पवस्वधिषणाभ्यः ॥ त्वंसोमपवमानोविश्वानिदुरितातर ॥ कविःसीदन्निबर्हिषि ॥ पवमानःस्व

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

विदोजायमानोभवोमहान् ॥ इंदोविश्वाँऽअभीदसि ॥ १६ ॥ प्रगायत्रेणगायतपवमानंविचर्षणिं ॥
इंदुंसहस्रचक्षसं ॥ तंत्वासहस्रचक्षसमथोसहस्रभर्णसं ॥ अतिवारमपाविषुः ॥ अतिवारान्पवमानोऽ
असिष्यदत्कलशाँऽअभिधावति ॥ इंद्रस्यहार्द्याविशन् ॥ इंद्रस्यसोमराधसेशंपवस्वविचर्षणे ॥ प्रजा
वद्रेतऽआभर ॥ १७ ॥ अयावीतीपरिस्रवयस्तऽइंदोमदेष्वा ॥ अवाहन्नवतीर्नव ॥ पुरःसद्यऽइत्था
धियोदिवोदासायशंबरं ॥ अधत्यंतुर्वशंयदुं ॥ परिणोऽअश्वमश्वविद्गोमदिंदोहिरण्यवत् ॥ क्षरासहस्रि
णीरिषः ॥ पवमानस्यतेवयंपवित्रमभ्युंदतः ॥ सखित्वमावृणीमहे ॥ येतेपवित्रमूर्मयोभिक्षरंतिधारया ॥
तेभिर्नःसोममृळय ॥ १८ ॥ सनःपुनानऽआभररयिंवीरवतीमिषं ॥ ईशानःसोमविश्वतः ॥ एतमुत्यं
दशक्षिपोमृजंतिसिंधुमातरं ॥ समादित्येभिरख्यत ॥ समिंद्रेणोतवायुनासुतऽएतिपवित्रऽआ ॥ संसू
र्यस्यरश्मिभिः ॥ सनोभगायवाथवेपूष्णेपवस्वमधुमान् ॥ चारुर्मित्रेवरुणेच ॥ उच्चातेजातमंधसोदि
विषद्भूम्याददे ॥ उग्रंशर्ममहिश्रवः ॥ १९ ॥ एनाविश्वान्यर्यऽआद्युम्नानिमानुषाणां ॥ सिषासंतोव
नामहे ॥ सनऽइंद्रायपज्यवेवरुणायमरुद्भ्यः ॥ वरिवोवित्परिस्रव ॥ उपोषुजातमप्तुरंगोभिर्भरंपरि

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ष्कृतं ॥ इंदुंदेवाऽअयासिषुः ॥ तमिद्वर्धंतुनोगिरोवत्संसंशिश्वरीरिव ॥ यऽइंद्रस्यहृदंसनिः ॥ अर्षाणः सोमशंगवेधुक्षस्वपिप्युषीमिषं ॥ वर्धासमुद्रमुक्थ्यं ॥ २० ॥ पवमानोऽअजीजनद्दिवश्चित्रंनतंन्यतुं ॥ ज्योतिर्वैश्वानरंबृहत् ॥ पवमानस्यतेरसोमदोराजन्नदुच्छुनः ॥ विवारमव्यमर्षति ॥ पवमानरसस्तवदक्षोविराजतिद्युमान् ॥ ज्योतिर्विश्वंस्वर्दृशे ॥ यस्तेमदोवरेण्यस्तेनापवस्वांधसा ॥ देवावीरंघशंसहा ॥ जघ्निर्वृत्रममित्रियंसस्निर्वाजंदिवेदिवे ॥ गोषाऽउंऽअश्वसाऽआसि ॥ २१ ॥ संमिश्लोऽअरुषोभवसूपस्थाभिर्नधेनुभिः ॥ सीदन्छ्येनोनयोनिमा ॥ सपवस्वयऽआविथेंद्रंवृत्रायहंतवे ॥ वव्रिवांसंमहीरपः ॥ सुवीरासोवयंधनाजयेमसोममीढ्वः ॥ पुनानोवर्धनोगिरः ॥ त्वोतासस्तवावसास्यामवन्वंतऽआसुरः ॥ सोमंव्रतेषुजागृहि ॥ अपघ्नन्पवतेमृधोपसोमोऽअराव्णः ॥ गच्छंनिंद्रस्यनिष्कृतं ॥ २२ ॥ महोनोरायऽआभरपवमानजहीमृधः ॥ रास्वेंदोवीरवद्यशः ॥ नत्वाशतंचनह्रुतोराधोदित्संतमामिन न् ॥ यत्पुनानोमखस्यसे ॥ पवस्वेंदोदृषासुतःकृधीनोयशसोजने ॥ विश्वाऽअपद्विषोजहि ॥ अस्य

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तेसख्येवयंतवेंदोद्युम्नऽउत्तमे ॥ सासह्यामपृतन्यतः ॥ यातेभीमान्यायुधातिग्मानिसंतिधूर्वणे ॥ रक्षा
समस्यनोनिदः ॥ २३ ॥ एतेऽअसृग्रमिंदवास्तिरःपवित्रमाशवः ॥ विश्वान्यभिसौभगा ॥ विघ्नं
तोदुरितापुरुसुगातोकायवाजिनः ॥ तनाकृण्वंतोऽअर्वते ॥ कृण्वंतोवरिवोगवेभ्यर्षतिसुष्टुतिं ॥ इळा
मस्मभ्यंसंयतं ॥ असाव्यंशुर्मदायाप्सुदक्षोगिरिष्ठाः ॥ श्येनोनयोनिमासदत् ॥ शुभ्रमंधोदेववातमप्सु
धूतोनृभिःसुतः ॥ स्वदंतिगावःपयोभिः ॥ २४ ॥ आदीमश्वंनहेतारोशूशुभंनमृताय ॥ मध्वोरसंसध
मादे ॥ यास्तेधारामधुश्चुतोसृग्रमिंदऽऊतये ॥ ताभिःपवित्रमासदः ॥ सोऽअर्षेंद्रायपीतयेतिरोरोमाण्य
व्यया ॥ सीदन्योनावनेष्वा ॥ त्वमिंदोपरिस्रवस्वादिष्ठोऽअंगिरोभ्यः ॥ वरिवोविद्धृतंपयः ॥ अयंवि
चर्षणिर्हितःपवमानःसचेतति ॥ हिन्वानऽआप्यंबृहत् ॥ २५ ॥ एषवृषावृषव्रतःपवमानोअशस्ति
हा ॥ करद्वसूनिदाशुषे ॥ आपवस्वसहस्रिणंरयिंगोमंतमश्विनं ॥ पुरुश्चंद्रंपुरुस्पृहं ॥ एषस्यपरिषिच्य
तेमर्मृज्यमानऽआयुभिः ॥ उरुगायःकविक्रतुः ॥ सहस्रोतिःशतामघोविमानोरजसःकविः ॥ इंद्रायप

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वतेमदः ॥ गिराजातइहस्तुतइंदुरिंद्रायधीयते ॥ वियोनावसताविव ॥ २६ ॥ पवमानःसुतोनृभिःसो
मोवाजमिवासरत् ॥ चमूषुशक्मनासदं ॥ तंत्रिपृष्ठेत्रिवंधुरेरथेयुंजंतियातवे ॥ ऋषीणांसप्तधीतिभिः ॥
तंसोतारोधनस्पृतमाशुंवाजायतवे ॥ हरिंहिनोतवाजिनं ॥ आविशन्कलशंसुतोविश्वाऽअर्षन्नभिश्रि
यः ॥ शूरोनगोषुतिष्ठति ॥ आतऽइंदोमदायकंपयोदुहंत्यायवः ॥ देवादेवेभ्योमधु ॥ २७ ॥ आनः
सोमंपवित्रऽआसृजतामधुमत्तमं ॥ देवेभ्योदेवश्रुत्तमं ॥ एतेसोमाऽअसृक्षतगृणानाःश्रवसेमहे ॥ म
दिन्तमस्यधारया ॥ अभिगव्यानिवीतयेनृम्णापुनानोऽअर्षसि ॥ सनद्वाजःपरिस्रव ॥ उतनोगोमती
रिषोविश्वाऽअर्षपरिष्टुभः ॥ गृणानोजमदग्निना ॥ पवस्ववाचोऽअग्रियः सोमचित्राभिरूतिभिः ॥
अभिविश्वानिकाव्या ॥ २८ ॥ त्वंसमुद्रियाअपौग्रियोवाचईरयन् ॥ पवस्वविश्वमेजय ॥ तुभ्येमाभु
वनाकवेमह्निसोमतस्थिरे ॥ तुभ्यमर्षंतिसिंधवः ॥ प्रतेदिवोनवृष्टयोधारायंत्यसश्चतः ॥ अभिशुक्रा
मुपस्तिरं ॥ इंद्रायेंदुंपुनीतनोग्रंदक्षायसाधनं ॥ ईशानंवीतिराधसं ॥ पवमानऋतःकविःसोमःपवित्रमा

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सदत् ॥ दधत्स्तोत्रेसुवीर्यं ॥ २९ ॥ आपवस्वसहस्रिणंरयिंसोमसुवीर्यं ॥ अस्मेश्रवांसिधारय ॥ इ
षमूर्जंचपिन्वसइंद्रायमत्सरिंतमः ॥ चमूष्वानिषीदसि ॥ सुतइंद्रायविष्णवेसोमःकलशेअक्षरत् ॥ म
धुमाँऽअस्तुवायवे ॥ एतेअंसृग्रमाशवोतिव्हरांसिबभ्रवः ॥ सोमाऽऋतस्यधारया ॥ इंद्रंवर्धतोअप्तुरः
कृण्वंतोविश्वमार्यं ॥ अपघ्नंतोअराव्णः ॥ ३० ॥ सुताअनुस्वमारजोभ्यर्षंतिबभ्रवः ॥ इंद्रंगच्छंतइं
दवः ॥ अयापवस्वधारयाययासूर्यमरोचयः ॥ हिन्वानोमानुषीरपः ॥ अयुक्तसूरएतशंपवमानोमनाव
धि ॥ अंतरिक्षेणयातवे ॥ उतत्याहरितोदशसूरोअयुक्तयातवे ॥ इंदुरिंद्रइतिब्रुवन् ॥ ३१ ॥ परीतो
वायवेसुतंगिरइंद्रायमत्सरं ॥ अव्योवारेषुसिंचत ॥ पवमानविदारयिमस्मभ्यंसोमदुष्टरं ॥ योदूणाशोव
नुष्यता ॥ अभ्यर्षसहस्रिणंरयिंगोमंतमश्विनं ॥ अभिवाजमुतश्रवः ॥ सोमोदेवोनसूर्योद्रिभिःपवतेसु
तः ॥ दधानःकलशेरसं ॥ एतेधामान्यार्याशुक्राऋतस्यधारया ॥ वाजंगोमंतमक्षरन् ॥ सुताइंद्रायव
ज्रिणेसोमासोदध्याशिरः ॥ पवित्रमत्यक्षरन् ॥ ३२ ॥ प्रसोममधुमत्तमोरायेअर्षपवित्रऽआ ॥ मदो

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

योदेववीतमः ॥ तमीमृजंत्यायवोहरिंनदीषुवाजिनं ॥ इंदुमिंद्रायमत्सरं ॥ आपवस्वहिरण्यवदश्वावत्सोमवीरवत् ॥ वाजंगोमंतमाभर ॥ परिवाजेनवाजयुमव्योवारेषुसिंचत ॥ इंद्रायमधुमत्तमं ॥ कविंमृजंतिमर्ज्यंधीभिर्विप्राअवस्यवः ॥ वृषाकनिक्रदर्षति ॥ ३३ ॥ वृषणंधीभिरप्तुरंसोममृतस्यधारया ॥ मतीविप्राःसमस्वरन् ॥ पवस्वदेवायुषगिंद्रंगच्छतुतेमदः ॥ वायुमारोहधर्मणा ॥ पवमाननितोशसेरयिंसोमश्रवाय्यं ॥ प्रियःसमुद्रमाविश ॥ अपघ्नन्पवसेमृधःक्रतुवित्सोममत्सरः ॥ नुदस्वादेवयुंजनं ॥ पवमानाअसृक्षतसोमाःशुक्रासइंदवः ॥ अभिविश्वानिकाव्या ॥ ३४ ॥ पवमानासऽआशवःशुभ्राऽअसृग्रमिंदवः ॥ घ्नंतोविश्वाऽअपद्विषः ॥ पवमानादिवस्पर्यंतारिक्षादसृक्षत ॥ पृथिव्याआधिसानवि ॥ पुनानःसोमधारयेंदोविश्वाअपास्रिधः ॥ जहिरक्षांसिसुक्रतो ॥ अपघ्नन्त्सोमरक्षसोभ्यर्षकनिक्रदत् ॥ द्युमंतंशुष्ममुत्तमं ॥ अस्मेवसूनिधारयसोमदिव्यानिपार्थिवा ॥ इंदोविश्वानिवार्या ॥ ३५ ॥ वृषासोमद्युमाँऽअसिवृषादेववृषव्रतः ॥ वृषाधर्माणिदधिषे ॥ वृष्णस्तेवृष्ण्यंशवोवृषावनंवृषामदः ॥ सत्यंवृषन्वृ

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

षेदसि ॥ अश्वोनचक्रदोवृषासंगाइंदोसमर्वतः ॥ विनोरायेदुरोवृधि ॥ असृक्षतप्रवाजिनोगव्यासोमा
सोअश्वया ॥ शुक्रासोवीर्याशवः ॥ शुंभमानाऋतायुभिर्मृज्यमानागभस्त्योः ॥ पवंतेवारेऽअव्ययें ॥
॥ ३६ ॥ तेविश्वादाशुषेवसुसोमादिव्यानिपार्थिवा ॥ पवंतामांतरिक्ष्या ॥ पवमानस्यविश्ववित्प्रते
सर्गाऽअसृक्षत ॥ सूर्यस्येवनरश्मयः ॥ केतुंकृण्वंदिवस्परिविश्वारूपाभ्यर्षसि ॥ समुद्रःसोमपिन्वसे ॥
हिन्वानोवाचमिष्यसिपवमानविधर्मणि ॥ अक्रान्देवोनसूर्यः ॥ इंदुःपविष्टचेतनःप्रियःकवीनांमती ॥
सृजदश्वंरथीरिव ॥ ३७ ॥ ऊर्मिर्यस्तेपवित्रऽआदेवावीःपर्यक्षरत् ॥ सीदन्नृतस्ययोनिमा ॥ स
नोऽअर्षपवित्रऽआमदोयोदेववीतमः ॥ इंदविंद्रायपीतये ॥ इषेपवस्वधारयामृज्यमानोमनीषिभिः ॥
इंदोरुचाभिगाऽइहि ॥ पुनानोवरिवस्कृध्यूर्जंजनायगिर्वणः ॥ हरेसृजानऽआशिरं ॥ पुनानोदेववीत
यइंद्रस्ययाहिनिष्कृतं ॥ द्युतानोवाजिभिर्यतः ॥ ३८ ॥ प्रहिन्वानासऽइंदवोच्छासमुद्रमाशवः ॥ धि
याजूताऽअसृक्षत ॥ मर्मृजानासऽआयवोवृथासमुद्रमिंदवः ॥ अग्मंनृतस्ययोनिमा ॥ परिणोयाह्यस्मयु

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

विश्वावसून्योजसा ॥ पाहिनःशर्मवीरवत् ॥ मिमातिवान्हिरेतशःपदंयुजानऽऋक्वभिः ॥ प्रयत्समुद्रऽ
आहितः ॥ आयद्योनिंहिरण्ययमाशुर्ऋतस्यसीदति ॥ जहात्यप्रचेतसः ॥ ३१ ॥ अभिवेनाअनूषते
यक्षंतिप्रचेतसः ॥ मज्जंत्यविचेतसः ॥ इंद्रायेंदोमरुत्वतेपवस्वमधुमत्तमः ॥ ऋतस्ययोनिमासदं ॥ तं
त्वाविप्रावचोविदःपरिष्कृण्वंतिवेधसः ॥ संत्वामृजंत्यायवः ॥ रसंतोमित्रोऽअर्यमापिबंतिवरुणःकवे ॥
पवमानस्यमरुतः ॥ त्वंसोमविपश्चितंपुनानोवाचमिष्यसि ॥ इंदोसहस्रभर्णसं ॥ ४० ॥ उतोसहस्र
भर्णसंवाचंसोममखस्युवं ॥ पुनानऽइंदवाभर ॥ पुनान्नईंदवेषांपुरुहूतजनानां ॥ प्रियःसमुद्रमाविश ॥
दविद्युतत्यारुचापरिष्टोभंत्याकृपा ॥ सोमाःशुक्रागवाशिरः ॥ हिन्वानोहेतृभिर्यतआवाजंवाज्यक्रमी
त् ॥ सीदंतोवनुषोयथा ॥ ऋधक्सोमस्वस्तयेसंजग्मानोदिवःकविः ॥ पवस्वसूर्योदृशे ॥ ४१ ॥ ॐ
ऋचोऽअक्षरेपरमेव्योमन्यस्मिन्देवाऽअधिविश्वेनिषेदुः ॥ यस्तंनवेदकिमृचाकरिष्यतियऽइत्ताद्विदुस्तऽ
इमेसमासते ॥ इतिपवमानसूक्तेतृतीयोऽध्यायः ॥ ३ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ ॥ हरिःॐ म् ॥ हि
न्वंतिसूरमुस्रयःस्वसारोजामयस्पतिं ॥ महामिंदुंमहीयुवः ॥ पवमानरुचारुचादेवोदेवेभ्यस्परि ॥ वि

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

श्वावसून्याविंश ॥ आपवमानसुष्टुतिंवृष्टिंदेवेभ्योदुवः ॥ इषेपवस्वसंयतं ॥ वृषाह्यसिभानुनाद्युमंतंत्वा
हवामहे ॥ पवमानस्वाध्यः ॥ आपवस्वसुवीर्यमंदमानस्वायुध ॥ इहोष्विंदवागहि ॥ १ ॥ यदद्भिः
परिषिच्यसेमृज्यमानोगभस्त्योः ॥ द्रुणासधस्थमश्नुषे ॥ प्रसोमायव्यश्ववत्पवमानायगायत ॥ महे
सहस्रचक्षसे ॥ यस्यवर्णंमधुश्चुतंहरिंहिन्वंत्यद्रिभिः ॥ इंदुमिंद्रायपीतये ॥ तस्यतेवाजिनोवयंविश्वाध
नानिजिग्युषः ॥ सखित्वमावृणीमहे ॥ वृषापवस्वधारयामरुत्वतेचमत्सरः ॥ विश्वादधानऽओजसा
॥ २ ॥ तंत्वाधर्तारमोण्योःपवमानस्वर्दृशं ॥ हिन्वेवाजेषुवाजिनं ॥ अयाचित्तोविपानयाहरिः
पवस्वधारया ॥ युजंवाजेषुचोदय ॥ आनइंदोमहीमिषंपवस्वविश्वदर्शतः ॥ अस्मभ्यंसोमगातु
वित् ॥ आकलशाऽअनूषतेंदोधाराभिरोजसा ॥ एंद्रस्यपीतयेविश ॥ यस्यतेमधुरसंतीव्रंदुहन्त्य
द्रिभिः ॥ सपवस्वाभिमातिहा ॥ ३ ॥ राजामेधाभिरीयतेपवमानोमनावधि ॥ अंतरिक्षेणयातवे ॥
आनइंदोशतग्विनंगवांपोषंस्वश्व्यं ॥ वहाभगत्तिमूतये ॥ आनःसोमसहोजुवोरूपंनवर्चसेभर ॥ सु

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ष्वाणोदेववीतये ॥ अर्षासोमद्युमत्तमोभिद्रोणानिरोरुवत् ॥ सीदन्छ्येनोनयोनिमा ॥ अप्साइंद्रायवाय
वेवरुणायमरुद्भ्यः ॥ सोमोअर्षतिविष्णवे ॥ ४ ॥ इषंतोकायनोदधदस्मभ्यंसोमविश्वतः ॥ आपवस्व
सहस्रिणं ॥ येसोमासःपरावतियेऽअर्वावतिसुन्विरे ॥ येवादःशर्यणावति ॥ यऽआर्जीकेषुकृत्वसुयेमध्ये
पस्त्यानां ॥ येवाजनेषुपंचसु ॥ तेनोवृष्टिंदिवस्परिपवंतामासुवीर्यं ॥ सुवानादेवासइंदवः ॥ पवंतेहर्य
तोहरिर्गृणानोजमदग्निना ॥ हिन्वानोगोरधिंत्वचि ॥ ५ ॥ प्रशुक्रासोवयोजुवोहिन्वानासोनसप्तयः ॥
श्रीणानाअप्सुमृंजत ॥ तंत्वासुतेष्वाभुवोहिन्विरेदेवतातये ॥ सपवस्वानयारुचा ॥ आतेदक्षंमयोभुवं
वन्हिंमद्यावृणीमहे ॥ पांतमापुरुस्पृहं ॥ आमंद्रमावरेण्यमाविप्रमामनीषिणं ॥ पांतमापुरुस्पृहं ॥ आ
रयिमासुचेतुनमासुक्रतोतनूष्वा ॥ पांतमापुरुस्पृहं ॥ ६ ॥ पवस्वविश्वचर्षणेभिविश्वानिकाव्या ॥ स
खासाखिभ्यऽईड्यः ॥ ताभ्यांविश्वस्यराजासियेपवमानधामनी ॥ प्रतीचीसोमतस्थतुः ॥ परिधामानिया
निंतेत्वंसोमासिविश्वतः ॥ पवमानक्रतुभिःकवे ॥ पवस्वजनयन्निषोभिविश्वानिवार्या ॥ सखासाखि
भ्यऽऊतये ॥ तवशुक्रासोऽअर्चयोदिवस्पृष्ठेवितन्वते ॥ पवित्रंसोमधामभिः ॥ ७ ॥ तवेमेसप्तसिंधवः

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

प्रशिषंसोमसिस्रते ॥ तुभ्यंधावंतिधेनवः ॥ प्रसोमयाहिधारयासुतइंद्रायमत्सरः ॥ दधानोअक्षितिश्रवः ॥
समुत्वाधीभिरस्वरन्हिन्वतीःसप्तजामयः॥ विप्रमाजाविवस्वतः॥ मृजंतित्वासमग्रुवोव्येजीरावधिष्वणि ॥
रेभोयदज्यसेवने ॥ पवमानस्यतेकवेवाजिन्त्सर्गाअसृक्षत ॥ अर्वंतोनश्रवस्यवः ॥ ८ ॥ अच्छाकोशं
मधुश्चुतमसृग्रंवारेऽअव्यये ॥ अवावशंतधीतयः ॥ अच्छासमुद्रमिंदवोस्तंगावोनधेनवः ॥ अग्मन्नृत
स्ययोनिमा ॥ प्रणइंदोमहेरणआपोअर्षंतिसिंधवः ॥ यद्गोभिर्वासयिष्यसे ॥ अस्यतेसख्येवयमियक्षंत
स्त्वोतयः ॥ इंदोसखित्वमुश्मसि ॥ आपवस्वगविष्टयेमहेसोमनृचक्षसे ॥ एंद्रस्यजठेरविश ॥ ९ ॥
महाँऽअसिसोमज्येष्ठउग्राणामिंदओजिष्ठः ॥ युध्वासंम्छश्वज्जिगेथ ॥ यउग्रेभ्यश्चिदोजीयान्छूरेभ्य
श्चिच्छूरतरः ॥ भूरिदाभ्यश्चिन्मंहीयान् ॥ त्वंसोमसूरएषस्तोकस्यसातातनूनां ॥ वृणीमहेसख्यायवृणी
महेयुज्याय ॥ अग्नऽआयूंषिपवसआसुवोर्जमिषंचनः ॥ आरेबाधस्वदुच्छुनां ॥ अग्निर्ऋषिःपवमानः
पांचजन्यःपुरोहितः ॥ तमीमहेमहागयं ॥ १० ॥ अग्नेपवस्वस्वपाऽअस्मेवर्चःसुवीर्यं ॥ दधद्रयिंमायि

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पोषं ॥ पवमानोऽअतिस्त्रिधोभ्यर्षतिसुष्टुतिं ॥ सूरोनबिश्वदर्शतः ॥ समर्मृजानआयुभिःप्रयस्वान्प्रयसे
हितः ॥ इंदुरत्योविचक्षणः ॥ पवमानऽऋतंबृहच्छुक्रंज्योतिरजीजनत् ॥ कृष्णातमांसिजंघनत् ॥ पव
मानस्यजंघ्नतोहरेश्चंद्राअसृक्षत ॥ जीराअजिरशोचिषः ॥ ११ ॥ पवमानोरथीतमः शुभ्रेभिःशुभ्रशं
स्तमः ॥ हरिश्चंद्रोमरुद्गणः ॥ पवमानोव्यश्नवद्रश्मिभिर्वाजसातमः ॥ दधत्स्तोत्रेसुवीर्यं ॥ प्रसुवानइं
दुरक्षाःपवित्रमत्यव्ययं ॥ पुनानइंदुरिंद्रमा ॥ एषसोमोऽअधित्वचिगवांक्रीळत्यद्रिभिः ॥ इंद्रंमदायजो
हुवत् ॥ यस्यतेद्युम्नवत्पयःपवमानाभृतंदिवः ॥ तेननोमृळजीवसे ॥ १२ ॥ त्वंसोमासिधारयुर्मंद्रओ
जिष्ठोऽअध्वरे ॥ पवस्वमंद्रयद्वायिः ॥ त्वंसुतोनृमादनोदधन्वान्मत्सरिंतमः ॥ इंद्रायसूरिरंधसा ॥ त्वंसु
ष्वाणोऽअद्रिभिरभ्यर्षकनिक्रदत् ॥ द्युमंतंशुष्ममुत्तमं ॥ इंदुर्हिन्वानोऽअर्षतितिरोवाराण्यव्यया ॥ हरि
र्वाजमचिक्रदत् ॥ इंदोव्यव्यमर्षसिविश्रवांसिविसौभगा ॥ विवाजान्त्सोमगोमतः ॥ १३ ॥ आन
इंदोशतग्विनंरयिंगोमंतमश्विनं ॥ भरासोमसहस्रिणं ॥ पवमानास्इंदवस्तिरःपवित्रमाशवः ॥ इंद्रंया

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

मेभिराशत ॥ ककुहःसोम्योरसइंदुरिंद्रायपूर्व्यः ॥ आयुःपवतआयवे ॥ हिन्वंतिसूरमुस्रयःपवमानंमधु
श्चुतं ॥ अभिगिरासमस्वरन् ॥ अवितानोअजाश्वःपूषायामनियामनि ॥ आभक्षत्कन्यासुनः ॥१४॥
अयंसोमःकपर्दिनेघृतंनपवतेमधु ॥ आभक्षत्कन्यासुनः ॥ अयंतआघृणेसुतोघृतंनपवतेशुचि ॥ आभ
क्षत्कन्यासुनः ॥ वाचोजंतुःकवीनांपवस्वसोमधारया ॥ देवेषुरत्नधाअसि ॥ आकलशेषुधावतिश्येनो
वर्मविगाहते ॥ अभिद्रोणाकनिक्रदत् ॥ परिप्रसोमतेरसोसर्जिकलशेसुतः ॥ श्येनोनतक्तोअर्षति ॥
॥ १५ ॥ पवस्वसोममंद्रयन्निंद्रायमधुमत्तमः ॥ असृग्रंदेववीतयेवाजयंतोरथाऽइव ॥ तेसुतासोमदि
न्तमाःशुक्रावायुमसृक्षत ॥ ग्राव्णातुन्नोअभिष्टुतःपवित्रंसोमगच्छसि ॥ दधत्स्तोत्रेसुवीर्यं ॥ एषतुन्नो
अभिष्टुतःपवित्रमतिगाहते ॥ रक्षोहावारमव्ययम् ॥ १६ ॥ यदंतियच्चदूरकेभयंविंदतिमामिह ॥
पवमानवितज्जहि ॥ पवमानःसोअद्यनःपवित्रेणविचर्षणिः ॥ यःपोतासपुनातुनः ॥ यत्तेपवित्रमार्चिष्यग्ने
वितततमंतरा ॥ ब्रह्मतेनपुनीहिनः ॥ यत्तेपवित्रमार्चिवदग्नेतेनपुनीहिनः ॥ ब्रह्मसवैःपुनीहिनः ॥ उभा
भ्यांदेवसवितःपवित्रेणसवेनच ॥ मांपुनीहिविश्वतः ॥ १७ ॥ त्रिभिष्ट्वंदेवसवितर्वर्षिष्ठैःसोमधामभिः ॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अग्नेदक्षैःपुनीहिनः ॥ पुनंतुमांदेवजनाःपुनंतुवसवोधिया ॥ विश्वेदेवाःपुनीतमाजातवेदःपुनीहिमा ॥
प्रप्यायस्वप्रस्यंदस्वसोमविश्वाभिरंशुभिः ॥ देवेभ्यउत्तमंहविः ॥ उपप्रियंपनिप्नतंयुवानमाहुतीवृधं ॥
अगन्मबिभ्रतोनमः ॥ अलाय्यस्यपरशुर्ननाशतमापवस्वदेवसोम ॥ आखुंचिदेवदेवसोम ॥ यःपाव
मानीरध्येत्यृषिभिःसंभृतंरसं ॥ सर्वंसपूतमश्नातिस्वदितंमातरिश्वना ॥ पावमानीर्योअध्येत्यृषिभिःसंभृ
तंरसं ॥ तस्मैसरस्वतीदुहेक्षीरंसर्पिर्मधूदकं ॥ १८ ॥ पावमानीस्वस्त्ययनीःसुदुघाहिघृतश्चुतः ॥
ऋषिभिःसंभृतोरसोब्राह्मणेष्वमृतंहितं ॥ पावमानीर्दिशंतुनऽइमंलोकमथोअमुं ॥ कामान्समर्धयन्तुनो
देवैर्देवीःसमाहिताः ॥ येनदेवाःपवित्रेणात्मानंपुनतेसदा ॥ तेनसहस्रधारेणपावमान्यःपुनंतुमां ॥ प्रा
जापत्यंपवित्रंशतोद्यामंहिरण्मयं ॥ तेनब्रह्मविदोवयंपूतंब्रह्मपुनीमहे ॥ इंद्रःपुनीतीसहमापुनातुसोमःस्व
स्त्यावरुणःसमीच्या ॥ यमोराजाप्रमृणाभिःपुनातुमाजातवेदामूर्जयंत्यापुनातु ॥ ऋषयस्तुतपस्तेपुःसर्वे
स्वर्गजिगीषवः॥ तपसस्तपसोग्रियंतुपावमानीर्ऋचोब्रवीत् ॥१॥ यन्मेगर्भेवसतःपापमुग्रंयज्जायमानस्य
चकिंचिदन्यत् ॥ जातस्यचयच्चापिचवर्धतोमेतत्पावमानीभिरहंपुनामि ॥ मातापित्रोर्यन्नकृतंवचोमेयत्

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

स्थावरंजंगममाबभूव ॥ विश्वस्यतत्प्रदूषितंवचोमेतत्पावमानीभिरहंपुनामि ॥ गोघ्नात्तस्करत्वात्स्त्रीव
धाद्यच्चकिल्बिषं ॥ पापकंचचरणेभ्यस्तत्पावमानीभिरहंपुनामि ॥ ब्रह्मवधात्सुरापानात्स्वर्णस्तेयाद्वृष
लिगमनमैथुनसंगमात् ॥ गुरोर्दाराभिगमनाच्चतत्पावमानीभिरहंपुनामि ॥ बालघ्नान्मातृपितृवधाद्भूमि
तस्करात्सर्ववर्णगमनमैथुनसंगमात् ॥ पापेभ्यश्चप्रतिग्रहात्सद्यःप्रहरतिसर्वदुष्कृतंतत्पावमानीभिरहं
पुनामि ॥ क्रयविक्रयाद्योनिदोषाद्भक्षाद्भोज्यात्प्रतिग्रहात् ॥ असंभोजनाच्चापिनृशंसंतत्पावमानीभिरहं
पुनामि ॥ २ ॥ दुर्यष्टंदुरधीतंपापंयच्चाज्ञानतोकृतं ॥ आयाजिताश्वासंयाज्यास्तत्पावमानीभिरहंपुना
मि ॥ अमंत्रमंत्रंयत्किंचिद्धूयतेचहुताशने ॥ संवत्सरकृतंपापंतत्पावमानीभिरहंपुनामि ॥ ऋतस्ययो
नयोमृतस्यधामविश्वादेवेभ्यःपुण्यगंधाः ॥ तानआपःप्रवहंतुपापंशुद्धागच्छामिसुकृतामुलोकंतत्पावमा
नीभिरहंपुनामि ॥ पावमानीःस्वस्त्ययनीर्याभिर्गच्छतिनांदनं ॥ पुण्यांश्चभक्षान्भक्षयत्यमृतत्वंचगच्छ
ति ॥ पावमानीःपितृन्देवान्ध्यायेभ्यश्चसरस्वतीं ॥ पितृंस्तस्योपवर्तेतत्क्षीरंसर्पिर्मधूदकं ॥ पावमानंप
रंब्रह्मशुक्रंज्योतिःसनातनं ॥ ऋषींस्तस्योपतिष्ठेतत्क्षीरंसर्पिर्मधूदकं ॥ पावमानंपरंब्रह्मयेपठंतिमनी

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

षिणः ॥ सप्तजन्मभवेद्विप्रोधनाढ्योवेदपारगाः ॥ दशोत्तराण्यृचांश्चैवपावमानीःशतानिषट् ॥ एत
ज्जुव्हंजपेन्मंत्रंघोरम्मृत्युभयंहरेत् ॥ शतधारमुत्समक्षीयमाणंविपश्चितंपितरंवक्त्वानां ॥ मेळिंमदंतंपि
त्रोरुपस्थेतंरोदसीपिपृतंसत्यवाचं ॥ ३ ॥ ऋचोऽअक्षरेपरमेव्योमन्यस्मिन्देवाअधिविश्वेनिषेदुः ॥ य
स्तंनवेदकिमृचाकरिष्यतियइत्तद्विदुस्तइमेसमासते ॥ ॥ इतिपवमानसूक्तेचतुर्थोध्यायः ॥ ४ ॥
श्रीगणेशायनमः ॥ ॐ नतमंहोनदुरितंदेवासोअष्टमर्त्यं ॥ सजोषसोयमर्यमामित्रोनयतिवरुणोऽअति
द्विषः ॥ तद्विवयंवृणीमहेवरुणमित्रार्यमन् ॥ येनानिरंहसोयूयंपाथनेथाचमर्त्यमतिद्विषः ॥ तेनूनंनोयमू
तयेवरुणोमित्रोऽअर्यमा ॥ नयिष्ठाउनोनेषणिपर्षिष्ठाउनःपर्षण्यतिद्विषः ॥ यूयंविश्वंपरिपाथवरुणोमि
त्रोअर्यमा ॥ युष्माकंशर्मणिप्रियेस्यामसुप्रणीतयोतिद्विषः ॥ आदित्यासोऽअतिस्त्रिधोवरुणोमित्रोऽअ
र्यमा ॥ उग्रंमरुद्भीरुद्रंहुवेमेंद्रमाग्निंस्वस्तयेतिद्विषः ॥ नेतारऊषुणस्तिरोवरुणोमित्रोऽअर्यमा ॥ अतिवि
श्वानिदुरितारजानश्चर्षणीनामतिद्विषः ॥ शुनमस्मभ्यमूतयेवरुणोमित्रोऽअर्यमा ॥ शर्मयच्छंतुसप्रथ
आदित्यासोयदीमहेऽअतिद्विषः ॥ यथाहत्यहसवोगौर्यचित्पदिषिताममुंचतायजत्राः ॥ एवोष्व'स्म

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

न्मुंचताव्यंहः प्रतार्यग्नेप्रतरंनआयुः ॥ १ ॥ ॐ इतिवाइतिमेमनोगामश्वंसनुयामिति ॥ कुवित्सोम
स्यापामिति ॥ प्रवाताइवदोधतउन्मापीताअयंसत ॥ कुवित्सोमस्यापामिति ॥ उन्मापीताअयंसतर
थमश्वाइवाशवः ॥ कुवित्सोमस्यापामिति ॥ उपमामतिरस्थितवाश्वापुत्रमिवाप्रियं ॥ कुवित्सोमस्या
पामिति ॥ अहंतष्टेववंधुरंपर्यचामिहृदामतिं ॥ कुवित्सोमस्यापामिति ॥ नहिमेअक्षिपच्चनाच्छान्त्सुः
पंचकृष्टयः ॥ कुवित्सोमस्यापामिति ॥ १ ॥ नहिमेरोदसीउभेअन्यंपक्षंचनप्रति ॥ कुवित्सोमस्या
पामिति ॥ अभिद्यांमहिनाभुवमभी३मांपृथिवींमहीं ॥ कुवित्सोमस्यापामिति ॥ हंताहंपृथिवीमिमानि
दंधानीहवेहवा ॥ कुवित्सो० ॥ ओषमित्पृथिवीमहंजंघनानीहवेहवा ॥ कुवित्सो० ॥ दिविमेअन्यः
पक्षो३धोअन्यमचीकृषं ॥ कुवित्सो० ॥ अहमस्मिमहामहोभिनभ्यमुदीषितः ॥ कुवित्सो० ॥ गृहो
याम्यरंकृतोदेवेभ्योहव्यवाहनः ॥ कुवित्सोमस्या० ॥ २ ॥ अथवामनसूक्तं ॥ ॐ अस्यवामस्यपलितं
स्यहोतुस्तस्यभ्रातामध्यमोअस्त्यश्नः ॥ तृतीयोभ्रातावृतपृष्ठोअस्यात्रापश्यंविश्पतिंसप्तपुत्रं ॥ सप्तयुंजं

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तिरथमेकंचक्रमेकोअश्वोवहतिसप्तनामा ॥ त्रिनाभिचक्रमजरमनर्वंयत्रेमाविश्वाभुवनाधितस्थुः ॥ इ
मंरथमधियेसप्ततस्थुःसप्तचक्रंसप्तवहंत्यश्वाः ॥ सप्तस्वसारोअभिसंनवंतेयत्रगवांनिहितासप्तनाम ॥
कोददर्शप्रथमंजायमानमस्थन्वंतंयदनस्थाबिभर्ति ॥ भूम्याअसुरसृगात्माक्वस्वित्कोविद्वांसमुप
गात्प्रष्टुमेतत् ॥ पाकःपृच्छामिमनसाविजानंदेवानामेनानिहितापदानि ॥ वत्सेबष्कयेधिसप्ततंतून्वि
तन्वंतिरेकवयओतवाउ ॥ १ ॥ अचिकित्वान्चिकितुषश्चिदत्रकवीन्पृच्छामिविद्मनेनविद्वान् ॥ विय
स्तस्तंभषळिमारजांस्यजस्यरूपेकिमपिस्विदेकं ॥ इहब्रवीतुयईमंगवेदास्यवामस्यनिहितंपदंवेः ॥
शीर्ष्णःक्षीरंदुह्रतेगावोअस्यवव्रिंवसानाउदकंपदापुः ॥ मातापितरमृतआबभाजधीत्यग्रेमनसासंहिज
ग्मे ॥ सबीभत्सुर्गर्भरसानिविद्वानमस्वंतइदुपवाकमीयुः ॥ युक्तामातासीद्धुरिदक्षिणायाआतिष्ठद्गर्भोवृ
जनीष्वंतः ॥ अमीमेहत्सोअनुगामपश्यद्विश्वरूप्यांत्रिषुयोजनेषु ॥ तिस्रोमातॄस्त्रीन्पितॄन्बिभ्रदेकऊर्ध्व
स्तस्थौनेमवग्लापयंति ॥ मंत्रयंतेदिवोअमुष्यपृष्ठेविश्वविदंवाचमविश्वमिन्वां ॥ २ ॥ द्वादशारंनहित

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ज्जरायुर्वर्वर्तिचक्रंपरिद्यामृतस्य ॥ आपुत्राअग्नेमिथुनासोअत्रसप्तशतानिविंशतिश्चतस्थुः ॥ पंचपादंपि
तरंद्वादशाकृतिंदिवआहुःपरेअर्धेपुरीषिणं ॥ अथेमेअन्यउपरेविचक्षणंसप्तचक्रेषळरआहुरर्पितं ॥ पंचा
रेचक्रेपरिवर्तमानेतस्मिन्नातस्थुर्भुवनानिविश्वा ॥ तस्यनाक्षस्तप्यतेभूरिभारःसनादेवनशीर्यतेसनाभिः ॥
सनेमिचक्रमजरंविवाद्वतउत्तानायांदशयुक्तावहंति ॥ सूर्यस्यचक्षूरजसैत्यावृतंतस्मिन्नार्पितताभुवनानिवि
श्वा ॥ साकंजानांसप्तथमाहुरेकजंषळिद्यमाऋषयोदेवजाइति ॥ तेषामिष्टानिविहितानिधामशस्था
त्रेरेजंतेविकृतानिरूपशः ॥ ३ ॥ स्त्रियःसतीस्ताँऽउमेपुंसआहुःपश्यदक्षण्वान्नविचेतदंधः ॥ कविर्यः
पुत्रःसईमाचिकेतयस्ताविजानात्सपितुष्पितासत् ॥ अवःपरेणपरएनावरेणपदावत्संबिभ्रतीगौरुदस्था
त् ॥ साकद्रीचीकंस्विदर्धपरागात्क्वास्वित्सूतेनाहियूथेअंतः ॥ अवःपरेणापितरंयोअस्यानुवेदपरएनावरे
ण ॥ कवीयमानःकइहप्रवोचद्देवंमनःकुतोऽअधिप्रजातं ॥ येअर्वाचस्ताँऽउपराचआहुर्येपराचस्ताँऽउ
अर्वाचआहुः ॥ इंद्रश्चयाचक्रथुःसोमतानिधुरानयुक्तारजसोवहंति ॥ द्वासुपर्णासयुजासखायासमानंवृ

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

क्षंपरिषस्वजाते ॥ तयोरन्यःपिप्पलंस्वाद्वत्त्यनश्नंन्न्योअभिचाकशीति ॥ ४ ॥ यत्रासुपर्णाअमृतस्य
भागमनिमेषंविदथाभिस्वरंति ॥ इनोविश्वस्यभुवनस्यगोपाःसमाधीरःपाकमत्राविवेश ॥ यस्मिन्वृक्षे
मध्वदःसुपर्णानिविशंतेसुवंतेचाधिविश्वे ॥ तस्येदाहुःपिप्पलंस्वाद्वग्रेतन्नोनशद्यःपितरंनवेद ॥ यद्वायत्रे
आधिगायत्रमाहितंत्रैष्टुभाद्वात्रैष्टुभंनिरतक्षत ॥ यद्वाजगज्जगत्याहितंपदंयइत्ताद्विदुस्तेअमृतत्वमानशुः ॥
गायत्रेणप्रतिमिमीतेअर्कमर्केणसामत्रैष्टुभेनवाकं ॥ वाकेनवाकंद्विपदाचतुष्पदाक्षरेणमिमतेसप्तवा
णीः ॥ जगतासिंधुंदिव्यस्तभायद्रथंतरेसूर्यंपर्यपश्यत् ॥ गायत्रस्यसमिधस्तिस्रआहुःस्ततोमन्हाप्ररिरि
चेमहित्वा ॥ ५ ॥ उपव्हयेसुदुघांधेनुमेतांसुहस्तोगोधुगुतदोहदेनां ॥ श्रेष्ठंसवंसविताविषन्नोभीद्धो
घर्मस्तदुषुप्रवोचं ॥ हिंकृण्वतीवसुपत्नीवसूनांवत्समिच्छंतीमनसाभ्यागात् ॥ दुहामश्विभ्यांपयोअघ्न्ये
यंसावर्धतांमहतेसौभगाय ॥ गौरमीमेदनुवत्समिषंतंमूर्धानंहिंङ्कृणोन्मातवाउ ॥ सृक्वाणंघर्ममभिवा
वशानामिमातिमायुंपयतेपयोभिः ॥ अयंसाशिङ्क्तेयेनगौरभीवृतामिमातिमायुंध्वसनावधिश्रिता ॥ सा
चित्तिभिर्निहिचक्रारमर्त्यंविद्युद्भवंतीप्रतिवव्रिमौहत ॥ अनच्छयेतुरगातुजीवमेजद्ध्रुवंमध्यआपस्त्या

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

नां ॥ जीवोमृतस्यचरतिस्वधाभिरमर्त्योमर्त्येनासयोनिः ॥ ६ ॥ अपश्यंगोपामनिपद्यमानमाचपराच
पथिभिश्चरंतं ॥ ससध्रीचीःसविषूचीर्वसानआवरीवर्तिभुवनेष्वंतः ॥ यईचकारनसोअस्यवेदयईददर्श
हिरुगिन्नुतस्मात् ॥ समातुर्योनापरिवीतोअंतर्बहुप्रजानिर्ऋतिमाविवेश ॥ द्यौर्मेपिताजनितानाभिरत्रबं
धुर्मेमातापृथिवीमहीयं ॥ उत्तानयोश्चम्वोर्योनिरंतरत्रापितादुहितुर्गर्भमाधात् ॥ पृच्छामित्वापरमंतंपृ
थिव्याःपृच्छामियत्रभुवनस्यनाभिः ॥ पृच्छामित्वावृष्णोअश्वस्यरेतःपृच्छामिवाचःपरमंव्योम ॥ इयं
वेदिःपरोअंतःपृथिव्याअयंयज्ञोभुवनस्यनाभिः ॥ अयंसोमोवृष्णोअश्वस्यरेतोब्रह्मायंवाचःपरमंव्योम ॥
॥ ७ ॥ सप्तार्धगर्भाभुवनस्यरेतोविष्णोस्तिष्ठंतिप्रदिशाविधर्माणि ॥ तेधीतिभिर्मनसातेविपश्चितःपरिभु
वःपरिभवंतिविश्वतः ॥ नविजानामियदिवेदमस्मिन्निण्यःसन्नंत्धोमनसाचरामि ॥ यदामागन्प्रथमजा
ऋतस्यादिद्वाचोअश्नुवेभागमस्याः ॥ अपाङ्प्राङेतिस्वधयागृभीतोमर्त्योमर्त्येनासयोनिः ॥ ताशश्वंता
विषूचीनाविपंतान्यन्यंचिक्युर्ननिचिक्युरन्यं ॥ ऋचोअक्षरेपरमेव्योमन्यस्मिन्देवाअधिविश्वेनिषेदुः॥
यस्तंनवेदकिमृचाकरिष्यतियइत्ताद्विदुस्तइमेसमासते ॥ सूयवसाद्भगवतीहिभूयाअथोवयंभगवंतःस्या

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

म ॥ अद्धितृणंमघ्न्योविश्वदानींपिबंशुद्धमुदकमाचरंती ॥ ८ ॥ गौरीर्मिमायसलिलानितक्षत्येकंपदी
द्विपदीसाचतुष्पदी ॥ अष्टापदीनवंपदीबभूवुषीसहस्राक्षरापरमेव्योमन् ॥ तस्याःसमुद्राअधिविक्षरंति
तेनंजीवंतिप्रदिशश्चतस्रः ॥ ततःक्षरत्यक्षरंतद्विश्वमुपंजीवति ॥ शकमयंधूममारादपश्यंविषूवतापरएना
वरेण ॥ उक्षाणंपृश्निमपचंतवीरास्तानिधर्माणिप्रथमान्यासन् ॥ त्रयःकेशिनंऋतुथाविचक्षतेसंवत्सरेवंप
तएकंएषां ॥ विश्वमेकोअभिचष्टेशचीभिर्ध्राजिरेकंस्यदृशेनरूपं ॥ चत्वारिवाक्परिमितापदानितानि
विदुर्ब्राह्मणायेमनीषिणः ॥ गुहात्रीणिनिहितानेंगयंतितुरीयंवाचोमनुष्यावदंति ॥ इंद्रंमित्रंवरुणमग्निमा
हुरथोदिव्यःससुपर्णोगरुत्मान् ॥ एकंसाद्विप्राबहुधावदंत्यग्निंयमंमातरिश्वानमाहुः ॥ ९ ॥ कृष्णंनिया
नंहरयःसुपर्णाअपोवसानादिवमुत्पतंति ॥ तआववृत्रन्त्सदनादृतस्यादिद्घृतेनपृथिवीव्युद्यते ॥ द्वादश
प्रधयश्चक्रमेकंत्रीणिनभ्यानिकउताचिकेत ॥ तस्मिन्त्साकंत्रिशतानशंकवोर्पिताःषष्टिर्नचलाचलासः ॥
यस्तेस्तनःशशयोयोमयोभूर्येनविश्वापुष्यासिवार्याणि ॥ योरत्नधावसुविद्यःसुदत्रःसरस्वतितमिहधातवे

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

कः ॥ यज्ञेनयज्ञमयजंतदेवास्तानिधर्माणिप्रथमान्यासन् ॥ तेहनाकंमहिमानःसचंतयत्रपूर्वेसाध्याःसं
तिदेवाः ॥ समानमेतदुदकमुच्चैत्यवचाहभिः ॥ भूमिंपर्जन्याजिन्वंतिदिवंजिन्वंत्यग्नयः ॥ दिव्यंसुप
र्णंवायसंबृहंतमपांगर्भंदर्शतमोषधीनां ॥ अभीपतोवृष्टिभिस्तर्पयंतंसरस्वंतमवसेजोहवीमि ॥ १० ॥
अतोदेवाऽअवंतुनोयतोविष्णुर्विचक्रमे ॥ पृथिव्याःसप्तधामभिः ॥ इदंविष्णुर्विचक्रमेत्रेधानिदधेपदं ॥
समूळ्हमस्यपांसुरे ॥ त्रीणिपदाविचक्रमेविष्णुर्गोपाऽअदाभ्यः ॥ अतोधर्माणिधारयन् ॥ विष्णोःकर्मा
णिपश्यतयतोव्रतानिपस्पशे ॥ इंद्रस्ययुज्यःसखा ॥ तद्विष्णोःपरमंपदंसदापश्यंतिसूरयः ॥ दिवीवच
क्षुराततं ॥ तद्विप्रासोविपन्यवोजागृवांसःसमिंधते ॥ विष्णोर्यत्परमंपदं ॥ १ ॥ ॐ ऋचोऽअक्षरेपर
मेव्योमन्यास्मिन्देवाऽअधिविश्वेनिषेदुः ॥ यस्तंनवेदकिमृचाकरिष्यतियऽइत्तद्विदुस्तइमेसमासते ॥
॥ इति पवमान पंचसूक्त समाप्तिः ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सस्मात्त्वं सिद्धिदाभव। ततो मंत्र॰ हं ह्रौं वीं क्लीं ग्रूं दत्त
त्रेयाय आदिगुरवेनमः। यथाशक्ति जपं कुर्यात्। ततः
पुनर्हृदयादिपंचांग न्यासं कृत्वा। गुह्याति गुह्यगोप्ता
त्वं गृहाणास्मत्कृतं जपं। सिद्धिर्भवतु मे देव त्वत्प्रसादा
त्सुरेश्वर। ततः प्रार्थना। श्री गुरुभ्यो॰। परमगुरुभ्यो॰ प
अनादिगुरुभ्यो॰। आदिगुरुभ्यो॰।
रमेष्ठी गुरुभ्यो॰ परात्परगुरुभ्यो॰। नमो गुरुभ्यो गुरुप
दुकाभ्यो नमः परेभ्यः परपादुकाभ्यः। समस्तसिद्धे-
श्री
श्वरपादुकाभ्यो नमोस्तु ते गुरुपादुकाभ्यः॥१॥ संसा

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

५ र सागर समुद्धरणैक मंत्रं ब्रह्मादिदेवसुरपूजितसि-
द्धमंत्रं। दारिद्र्यदुःख भयशोक विनाशमंत्रं वेदमहाभ-
यहरं गुरुराज मंत्रम्॥ यस्यस्मृत्या०। अनेन दत्तात्रे
य मंत्रजपाख्येन कर्मणा श्रीदत्तात्रेयः प्रीयतां॥

५

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

इति श्री दत्तात्रेयमंत्रविधानम्

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

[OrderDescription]
,CREATED=15.06.20 13:00
,TRANSFERRED=2020/06/15 at 13:09:09
,PAGES=54
,TYPE=STD
,NAME=S0003142
,Book Name=M-989-DTTATREY MANTRAVIDHANAM
,ORDER_TEXT=
,[PAGELIST]
,FILE1=00000001.TIF
,FILE2=00000002.TIF
,FILE3=00000003.TIF
,FILE4=00000004.TIF
,FILE5=00000005.TIF
,FILE6=00000006.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE7=00000007.TIF
,FILE8=00000008.TIF
,FILE9=00000009.TIF
,FILE10=00000010.TIF
,FILE11=00000011.TIF
,FILE12=00000012.TIF
,FILE13=00000013.TIF
,FILE14=00000014.TIF
,FILE15=00000015.TIF
,FILE16=00000016.TIF
,FILE17=00000017.TIF
,FILE18=00000018.TIF
,FILE19=00000019.TIF
,FILE20=00000020.TIF
,FILE21=00000021.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE22=00000022.TIF
,FILE23=00000023.TIF
,FILE24=00000024.TIF
,FILE25=00000025.TIF
,FILE26=00000026.TIF
,FILE27=00000027.TIF
,FILE28=00000028.TIF
,FILE29=00000029.TIF
,FILE30=00000030.TIF
,FILE31=00000031.TIF
,FILE32=00000032.TIF
,FILE33=00000033.TIF
,FILE34=00000034.TIF
,FILE35=00000035.TIF
,FILE36=00000036.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE37=00000037.TIF
,FILE38=00000038.TIF
,FILE39=00000039.TIF
,FILE40=00000040.TIF
,FILE41=00000041.TIF
,FILE42=00000042.TIF
,FILE43=00000043.TIF
,FILE44=00000044.TIF
,FILE45=00000045.TIF
,FILE46=00000046.TIF
,FILE47=00000047.TIF
,FILE48=00000048.TIF
,FILE49=00000049.TIF
,FILE50=00000050.TIF
,FILE51=00000051.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE52=00000052.TIF
,FILE53=00000053.TIF
,FILE54=00000054.TIF
,

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection